

60.010/x

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

-----
budapest, 1982. április 01. kül. c s ü t ö r t ö k
-----

sk0001 4 230 mtik1003

usa - salvador /1. rész/ fodor györgy, az mti munkatársa írja:

ronald reagan amerikai elnök szerdán melegen gratulált salvador polgárainak, hogy „elutasították az erőszakot és hangot adtak a demokratikus jövő iránti elkötelezettségüknek,,. a még mindig hatalmon lévő duarte-juntához intézett levelében azt is megjegyezte, hogy „kevés országban került sor szabad választásokra ilyen nehéz körülmények között,,. az amerikai elnök a továbbiakban az egyesült államok támogatásáról biztosította salvadort a „demokrácia helyreállításáért,, vívott küzdelmében.

a „népakarat megindító demonstrációja feletti csodálatán,, kívül az amerikai elnök mást nem üzent san salvadorba. hiányoztak a levélből a roberto d,aubuisson címére szóló ilyenkor szokásos meleg szavak, és a kifejezett szándék a vele való együttműködésre. larry speakes, a fehér ház helyettes szóvivője pedig a nap folyamán nem volt hajlandó kommentálni azt a hírt, hogy d,aubuisson, a szélsőjobboldali arena /nacionalista köztársasági szövetség/ vezetője egy jobboldali koalíció élére akar állni - és mellőzi josé napoleon duartét.

ugy tűnik, hogy az egyesült államok nem egészen így képzelte el a „szabad választásokat,,. azt is lehetne mondani, hogy a választásokhoz fűzött reményei részben füstbe mentek és bumeráangként ütöttek vissza.

az egyesült államok számára salvador ez idő szerint a dominó első köve, - ha „borul,, - vélik washingtonban - , akkor nem lehet megállítani „ujabb kubák,, létrejöttét. ezért felette komoly

F
R.

érdekei fűződnek ahhoz, hogy salvadorban kemény, amerika-barát, kuba- és nicaragua-ellenes rendszer maradjon hatalmon. de hasonlóképpen igen komoly amerikai érdek, hogy ez a salvadori rendszer szalonképes legyen. az emberi jogokról indított amerikai kampányt, a szabadságról és be nem avatkozásról szóló washingtoni nyilatkozatokat valamivel alá is kell támasztani - és nem utolsósorban a salvadori rendszert el kell fogadtatni másokkal, elsősorban nyugat-európával. nyugat-európa kormányait és közvéleményét ebben a kérdésben nem lehet félrevezetni. a 30-40 ezer halott salvadorban, vagy éppen a négy holland újságíró meggyilkolása így is kínos helyzetbe sodorta már a szövetségeseket, akiktől washington fáradhatatlanul követeli a támogatást. /folyt/.

fg ng

07.08 010482 2289

--

sk0002 4 230 mtik1004

usa-salvador /2. rész/

washingtonban „csodálják”, a salvadori „demokratikus választásokat”, arról azonban nem esik szó, hogy a kis országban kötelező a szavazás - akinek nincs igazolása arról, hogy résztvett a voksoláson, törvénysértéssel vádolható. salvadorban pedig félnek az emberek és törvénytisztelők - különösen akkor, ha a törvényt be is tartatják velük, még hozzá fegyverekkel.

a „demokratikus, szabad választások”, formulája - miközben baloldali gerillák még a fővárosba is betörték - üres kifejezés maradt salvadorban. washingtonnak nem is volt más célja, hogy ezt a formulát ráhuzzassa egy rendszerre, amelyik rég összedőlt volna segítsége nélkül.

reményeiben most súlyosan csalatkozott - az általa erőltetett választások váratlan fordulatot vettek. a helyzetet kihasználva egy olyan ember készül kormányt alakítani salvadorban, aki szerint „nincs szükség az amerikaiakra salvadorban, de a napalmjukra még egy napon szükség lehet a kommunisták ellen”. roberto d,aubuisson, a volt nemzeti gárdista, 1979 óta két ízben kísérelt meg puccsot a jelenlegi junta ellen - most „demokratikus választások”, útján kerülhet a kormányrudhoz. d,aubuisson, akit az egyesült államok volt salvadori nagykövete „beteges gyilkosnak”, minősített, efféléket hangoztat: „béke lesz salvadorban - még ha ez százezer emberéletbe kerül is,,.

fi

d,aubuisson-nak és jobboldali koalíciójának - az eddigi adatok szerint - 36 helye lesz a 60-tagú kongresszusban, duartének 24. azt már a választások idején hangoztatta a salvadori kormányzat jövődő feje, hogy a szabad vállalkozás, a nacionalizmus hiva és eltökélten törekszik majd a „nemzetbiztonság”, megerősítésére.

washington nem ezt az embert akarta, és valószínűleg nem olyan juntát, amelyet d,aubuisson majd létrehoz. igaz, néhány héttel a választások előtt a fehér ház gyanút fogott és igyekezett visszatáncolni, kezdte emlegetni, hogy politikai megoldásra, az ellenzékkel való tárgyalásokra van szükség. későn kapott észbe. csalódottságát most nagy szavak mögé rejti és valószínűleg felkészül arra, hogy nehéz dolga lesz salvador új vezetőjével.

salvadorban pedig a harc folytatódik.

fg ng

07.22 010482 2184

--

sk0003 4 230 mtik1005

rövid hírek

weinberger

szöul, 1982. április 1. /upi/ - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter csütörtökön befejezte ötnapos dél-koreai látogatását, és elindult ázsiai körútjának utolsó állomására, a fülöp-szigetekre. az amerikai hadügyminiszter dél-koreai vendéglátóival a két ország katonai együttműködéséről és a dél-koreának nyújtott amerikai katonai támogatás növeléséről tárgyalt.

pertini

new york, 1982. április 1. /upi/reuter/ - sandro pertini olasz köztársasági elnök szerdán megbeszélést folytatott a világszervezet székházában pérez de cuellar ensz-főtítkárral. eszmecserejük középpontjában a közép-amerikai helyzet állt - közölte az ensz szóvivője. a megbeszélés után a főtítkár vacsorát adott az államfő tisztele-tére.

fi

robbanás athénban

athén, 1982. április 1. /afp/ - házikészítésű pokolgép robbant csütörtökre virradóra athénban az egyesült államok nagykövetének lakása közelében. a robbanás csak anyagi kárt okozott. a merénylet elkövetését egyelőre egyetlen szervezet sem vállalta magára.

camnesi ötösikrek

camnes, 1982. április 1. /afp/ - szerdán ötösikrek születtek camnesban. a három kisfiú és a két kislány, valamint édesanyjuk egészségi állapota kielégítő.

rakétahiba

vandenberg /kalifornia/, 1982. április 1. /afp/ - technikai meghibásodás miatt a kilövés után fel kellett robbantani az egyesült államok légierjének egyik „minuteman 3„ típusú interkontinentális rakétáját - jelentette be szerdán az amerikai légierő egyik szóvivője. a kísérleti kilövésre a malstrom katonai támaszponton került sor. a hordozórakéta nem volt robbanófejvel felszerelve. két héten belül ez a második eset, hogy technikai meghibásodás miatt fel kellett robbantani ilyen típusú rakétát.

po ji-po

peking, 1982. április 1. /afp/ - po ji-po kínai miniszterelnök-helyettes csütörtökön kéthetes látogatásra japánba utazott - jelentette az új kína hírügynökség. útja során a japán gépipart és általában a gazdasági rendszert tanulmányozza. a kínai politikust a japán külügyminiszter és a külkereskedelem előmozdításával foglalkozó japán szervezet hívta meg.

gó-st-gr tj ng

07.30 010482 2164

--

sk0004 4 230 mtik1006

rkp - kb-ülés

bukarest, 1982. április 1. /mti/ - szerdán bukarestben nicolae ceausescu, az rkp főtitkára elnökletével teljes ülést tartott a román kommunista párt központi bizottsága.

fi

ca
R.

a testület elsősorban gazdasági kérdésekről tárgyalt. jóváhagyta azt a jelentést, amely az ország multévi gazdasági tervének teljesítéséről szólt.

a teljes ülés határozatot fogadott el az ország energiahelyzetének további fejlesztéséről. ennek alapján a jelenlegi 74,1 milliárd kilowattórával szemben 1985-ben 82,5, 1990-ben pedig 110 milliárd kilowattóra energiát kell előállítani, hogy az ország az energiaellátás terén önállóvá válhasson.

a központi bizottság megvitatta a területi öngazgatás és önellátás programjának megvalósításáról, valamint a lakosság ellátásának biztosítására vonatkozó intézkedésekről szóló jelentést.

ezen-kivül jelentést hallgatott és tárgyalt meg a párt taglétszámáról, összetételéről, szervezeti felépítéséről és káderpolitikájáról, a dolgozók javaslatainak, észrevételeinek, panaszainak és kérelmeinek elintézéséről, valamint a párt és az állam nemzetközi tevékenységéről.

olt/tcs tj ng

07.43 010482 1150

--

sk0005 4 230 mtik1007

reagan - sajtóértekezlet /1. rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. április 1. /mti/ - „célom a nukleáris fegyverek számának drámai csökkentése, a tartós béke és biztonság garantálása, - jelentette ki szerdán este, hivatali idejének 9. sajtóértekezletén ronald reagan amerikai elnök, kinyilatkoztatását azonban semmiféle konkrét kezdeményezéssel sem támasztotta alá. egy kérdésre válaszolva az elnök úgy nyilatkozott, hogy reméli: kellő előkészítés után valamikor a nyáron találkozhat leonyid brezsnyev szovjet államfővel.

reagan előre beharangozott nyilatkozatában tulajdonképpen arra szorított, hogy magáévá tegye két jobboldali szenátor - henry jackson és john warner - határozati javaslatát, amely „a nukleáris fegyverek egyenlő és erősen csökkentett szinten való befagyasztására, szólítja fel a nagyhatalmakat.

fi

ca
R.

a fenti megfogalmazás - ellentétben a kennedy-hatfield indítvánnyal, amely az atomfegyverkezés azonnali beszüntetését követeli - éppenséggel nem a befagyasztást, hanem az amerikai stratégiai fegyverkezés fokozását feltételezi. arra a kérdésre válaszolva, hogy miért nem hajlandó most a nukleáris fegyverek gyártásának befagyasztására, reagan közölte: „a szovjetunió kifejezetten fölényben van, az atomfegyverek tekintetében. ezt az eddig washingtonban sem használt megfogalmazást az elnök semmivel nem indokolta. eddig minden amerikai szakértő elismerte, hogy a nukleáris fegyvereket célbajuttató eszközök általános egyensulya mellett az egyesült államok kétezerrel több nukleáris robbanófejet tart arzenáljában, mint a szovjetunió.

a legnagyobb csalódást reagan azzal okozta szerdán este, hogy az amerikai sajtó várakozásai ellenére nem jelentette be, hogy az egyesült államok kész a hadászati fegyverek korlátozását célzó tárgyalások folytatására. ehelyett azt a megfogalmazást használta, hogy az egyesült államok „talán nyáron készen lesz, ezekre a tárgyalásokra, amelyek azonban alapos előkészítést igényelnek. a majdani tárgyalásoknak - fűzte hozzá - a nukleáris fegyverek „ellenőrizhető csökkentésére, kell irányulniuk. /folyt./

... br/tcs lb ng

08.03 010482 2143

..-

sk0006 4 230 mtik1008

reagan - sajtóértekezlet /2. rész/

az egyesült államok „nem rohanhat bele meggondolatlanul a fegyverzetellenőrzési folyamatba, - mondta reagan tizenöt hónappal hivatalbalépése után. kérdésekre válaszolva azt nyilatkozta, hogy a fegyverzetkorlátozási tárgyalások „valamikor nyáron, megkezdődhetnek, de még ez is „a nemzetközi helyzettől függ,.

határozatlanul, néha szándékos kétértelműséggel beszélt az elnök más nemzetközi kérdésekről is. a lengyelországi helyzetről szólva - a kérdés a beígért további szovjetellenes szankciók elmaradását firtatta - reagan kijelentette: az egyesült államok „csatlakozott, szövetségeseihez egy sor szankcióban, most pedig tovább „dolgozik velük, a jövőben nyújtandó hitelek felfüggesztése érdekében. reagan szavaiból nem derült ki pontosan, milyen hitelekre gondol és kitől akarja megtagadni azokat. mint ismeretes, james buckley amerikai külügyminiszter-helyettes ezzel kapcsolatos európai tárgyalásainak első fordulójára nem vezetett eredményre.

Fi

9. 10

kitért a válasz elől reagan arra a kérdésre, támogatna-e a fehér ház egy jobboldali koalíciós kormányt salvadorban, különösen, ha annak élére d, aubuisson őrnagy, a szélsőjobboldali arena párt vezetője kerülne. az amerikai kormány - mondta az elnök - „nagy figyelemmel kíséri a helyzetet, de nem az új kormány összetételével törődik, hanem annak politikájával. „nagy nehézséget jelentene, persze számára, ha az új kormány „elfordulna a már bevezetett reformoktól,.

a makacs recesszióra, a magas kamatlábakra, a munkanélküliségre és a republikánus kormányzat fokozódó népszerűtlenségére reagan ugyanazokkal az érvekkel válaszolt szerdán is, mint egy évvel korábban, amikor az amerikaiak még hitték a kínálat-ösztönző gazdaság varázserejében: további időt kért az amerikai néptől a bizonyításra.

a sajtóértekezletet - most elsősorban - az esti órákban, a televíziós állomások fő műsoridejében rendezték, hogy az elnök tízmilliókhoz szólhasson.

br/tcs lb ng

08.16 010482 2003

..-

sk0007 4 230 mtik1009

mies - bilak

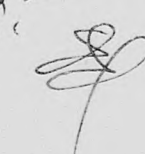
prága, 1982. április 1. /mti/ - herbert mies, a német kommunista párt elnöke, aki jelenleg a cskp központi bizottságának meghívására csehszlovákiában tartózkodik, szerdán prágában megbeszélést folytatott vasil bilakkal, a cskp kb elnökségének tagjával, a kb titkárával.

a találkozón véleménycserét folytattak a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről, valamint a legfontosabb világpolitikai problémákról. tájékoztatták egymást pártjaik helyzetéről és értékelték a cskp és az nkp együttműködésének a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus alapján történő fejlődését. herbert mies és vasil bilak megállapította, hogy a két párt között teljes nézetazonosság van valamennyi megtárgyalt kérdésben.

sn/tcs tj

08.17 010482 0780

Fi

9. 10

..-

sk0008 1 260 mtik1010

kodály-est tókióban

tókió, 1982. április 1. /mti/ - a kodály zoltán születésének századik évfordulójáról történő japáni megemlékezések nyitányaként és hazánk közelgő nemzeti ünnepe alkalmából szerdán este diszhangversenyt rendeztek tókióban. a főváros központjában álló jamaha-palotában megtartott magyar esten, amelynek védnökségét a szigetország vezető napilapja, az aszahi simbun, a japán kodály-társaság, valamint a japán-magyar baráti társaság vállalta, dr. kós péter, a magyar népköztársaság nagykövete köszöntötte a hangversenytermet zsufolásig megtöltő közönséget, majd fukui naoki, a tókiói muszasino zeneakadémia rektora előadásban méltatta a nagy magyar zeneszerző munkásságát.

az ünnepi hangverseny programjában, amelynek műsorszámait a magyar képviselőbe öltözött híres japán színésznő, kobato kurumi konferálta, először a tama-kerületi kokubundzsi városrész általános és középiskolás növendékeiből 10 éve alakult, országos hírű énekkar kodály zoltán hét dalát adta elő, részben magyar nyelven, szato eiko asszony vezényletével, majd szervánszky valéria zongoraművész következett a marossszéki táncok-kal.

a koncert második felében a kiváló tagucsi operaénekes házaspár lépett fel ceglédy jános, japánban élő magyar zongoraművész, a toho zeneakadémia tanára kíséretében: tagucsi muneaki, a muszasino zeneakadémia professzora, a japán mahler-társaság igazgatója és kuniko asszony, a nemzetközi callas-verseny harmadik helyezettje, a narai zeneiskola tanárnője kodály öt-öt dalát énekelte magyar nyelven, hatalmas sikerrel.

szintén tapsorkán fogadta a tókiói gakuei daigaku egyetem 1979 májusában megalakult magyar népi táncsoportjának bemutatkozását: a japán fiatalok a magyarországon tanult ozava keiko kisasszony betanításában különböző magyar táncokat adtak elő. a hangverseny befejezésekképpen a japán kodály-kórus énekelte az ugyancsak magyarországon tanult uszuki keidzsi karnagy vezényletével. a nagy magyar mester négy művét szóltatták meg, valamint okinavai és akitai altatódalokat adtak elő a közönség nagy tetszésnyilvánításától kísérve.

fn/tcs ng

08.30 010482 2109

fi

9.30

--

sk0009 4 230 mtik1011

salvadori összefoglaló /1. rész/

havanna, 1982. április 1. /mti/ - a salvadorból érkezett legfrissebb jelentések szerint bizonyos, hogy a szélsőjobboldali pártok szövetsége fogja ellenőrizni a megalakítandó 60 tagu alkotmányozó gyűlést.

nem hivatalos végeredmény szerint a napoleon duarte vezette kereszténydemokrata párt 40 százalékot és 24 mandátumot, míg a politikai skála jobboldalának szélén elhelyezkedő csoportosulások együttesen 60 százalékot és 36 mandátumot értek el. ezen belül a legtöbb szavazatot a nacionalista köztársasági szövetség, az arena szerezte, amelynek vezetője roberto d,aubuisson, a salvadori szélsőjobb leghírhedtebb személyisége.

megfigyelők úgy vélik, hogy roberto d,aubuisson őrnagy terrorista multja, szoros kapcsolatai a hírhedt halálbrigádokkal, a kereszténydemokraták kizárása nehézségeket okoz a washingtoni kormány számára salvadorral kapcsolatos további politikájában. emlékeztetnek arra, hogy az egyesült államok salvadori politikájának legfőbb aduja eddig a jobboldali kereszténydemokrata párt volt, amely alkalmasnak látszott arra, hogy az egyesült államok által sugallt reformista irányzat követésével nemzetközi vonatkozásban szölképessé tegye a rendszert. miközben a junta sorra visszautasította a tárgyalásokat a hazafias erővel, elvetette a polgárháború békés politikai rendezésére irányuló javaslataikat, miközben polgári lakosok ezrei estek áldozatul a hadsereg és a halálbrigádok terrorjának, az egyesült államok „házi választásának,, beálló színjáték megrendezését előkészítő washingtoni propaganda megpróbálta elhíttetni, hogy a kereszténydemokrata párt és személy szerint napoleon duarte „mérsékelt politikája,, garancia arra, hogy salvadorban „demokratikus változások,, kezdődjenek.

jólétesült források úgy tudják, deane hinton, az egyesült államok salvadori nagykövete utasítást kapott a fehér háztól: gyakoroljon erősebb nyomást a szélsőjobboldalra, és érje el, hogy a kereszténydemokraták ne maradjanak ki a megalakítandó kormányból. a nagykövet szerdán állítólag figyelmeztette d,aubuisson, hogy washington salvadornak szánt segélye veszélybe kerülhet, ha ő lesz az ország elnöke. az amerikai külügyminisztérium nem erősítette meg ezt a kijelentést, sőt szükségesnek látta leszögezni, hogy az egyesült államok nem kíván „királycsináló,, szerepet játszani salvadorban, reagan elnök pedig üzenetben elismerését fejezte ki a salvadori juntának a vasárnap megtartott választások „feddhetetlen tisztasága,, miatt. /folyt./

ml gf pn ng

08.40 010482 2530

fi

9.30

--

sk0010 4 230 mtik1012

salvadori összefoglaló /2. rész/

a salvadori forradalmi szervezetek véleménye szerint a vasárnap rendezett választási színjáték tovább nehezíti a belső válság megoldását.

a farabundo marti nemzeti felszabadítási front és a forradalmi demokratikus front, az fmln-fdr szerdán san joséban közzétett nyilatkozatában megállapította: a választási színjáték kimenetele a nyílt fasizmus törvényesítését jelenti. e fasizmust képviseli az ugynevezett nacionalista köztársasági szövetség /arena/ és vezetője, roberto d,aubuisson, aki arnolfo romero san salvadori érsek meggyilkolásának egyik értelmi szerzője volt.

a választások révén rehabilitálódott a nemzeti pártja, jóllehet ez a párt az 1961 és 1979 között elkövetett csalásokkal és az intézményesített terrorral közvetlenül felelős a mostani helyzet kialakulásáért - mutat rá a nyilatkozat.

az fmln-fdr szövetség megállapítja, hogy a választások nyomán politikailag meggyöngült a kereszténydemokrácia, és most már csak úgy maradhat meg a kormányban, ha a fasizmussal szövetséget köt, a két forradalmi szervezet leszögezi, hogy az amerikai kormányzatot terheli a fő felelősség a szélsőjobb oldali koalíció megalakulásáért.

az fmln-fdr végkövetkeztetésként megállapítja: a vasárnapi választások nem hoztak semmiféle megoldást, nem juttatták kifejezésre a nép szabad akaratát, hanem kísérletként szolgáltak arra, hogy a junta és a washingtoni kormány törvényesítse a rendszert a nemzetközi közvélemény előtt.

a nyilatkozat leszögezi, hogy az fmln-fdr politikája most is ugyanaz, mint a választások előtt volt: a népi háború és készség a béke helyreállítását célzó tárgyalások megkezdésére.

a dokumentum végezetül elutasítja azt az javaslatot, amelyet alexander haig tett hétfőn a „politikai megoldásra„. az fmln-fdr szerint az amerikai külügyminiszter „azzal próbálkozott, hogy a politikai megoldásról mondott frázisok mögé rejtse igazi célját - a népi erők behódolásának elérését„ - hangoztatja a nyilatkozat.

mL/tcs gf pn ng

08.48 010482 2044

Fi

9.30

--

sk0011 4 270 mtik1013

fűtés napenergiával

moszkva, 1982. április 1. /mti/ - a köztársaság rendkívül kedvező természeti adottságait kihasználva a közeljövőben egész sor napelemekkel fűtött házat építenek dagesztánban. elkészültek már egy olyan településnek a tervei is, amelyben valamennyi épületet, a lakóházaktól a középületekig, a napenergia felhasználásával fognak fűteni - jelentette a pravda.

a kaszpi-tenger nyugati partján fekvő dagesztánban a napfényes napok száma évente eléri a háromszázat is. nyáron nem ritka a 35-40 fokos hőség sem. a fővárosban, mahacskalában a szakemberek tíz évvel ezelőtt kezdtek hozzá a napenergia hasznosítási lehetőségeinek kutatásához. két évvel később egy állattenyésztő telepen - kísérleti jelleggel - már fel is épült az első, a napsugárzást hasznosító fűtőberendezés. ezt hamarosan újabbak követték, majd hét év kedvező tapasztalatai alapján az autonóm köztársaság minisztertanácsa a múlt évben már külön határozatot is hozott a napelemekkel történő fűtés szélesebb körű elterjesztéséről.

fL/tcs tj

09.03 010482 1053

--

sk0012 4 230 mtik1014

mexikói tüzhányó - károk

havanna, 1982. április 1. /mti/ - legkevesebb 150 000 károsult, a mezőgazdaságot ért szinte felbecsülhetetlen nagyságú veszteség, a környezet súlyos szennyeződése mexikó öt szövetségi államában az ország dél-keleti területein - ez a „chichonal„ tüzhányó hétfői kitörésének ideiglenes mérlege. hivatalos közlés szerint 10 ember meghalt, 200 eltűnt, 93 pedig megsebesült.

josé lópez portillo mexikói elnök a hét végén a katasztrófa sújtotta övezetbe látogat, hogy a helyszínen mérje fel a keletkezett károkat. különösen nagy károkat okozott az aláhulló vulkánikus hamu tabasco, chiapas, oaxaca, veracruz és campeche szövetségi államokban.

Fi

10.30

a mexikói nemzeti egyetem geofizikusai és vulkanológusai nem zárják ki, hogy hamarosan az eddiginél is nagyobb kitörés következik be. ugyanakkor tény, hogy kedd óta érezhetően csökkent a vulkáni hamueső intenzitása.

a hadsereg és a hatóságok igyekeznek gondoskodni a 150.000 károsultról. chiapas szövetségi állam területéről kitelepítik az állatállományt, egyebek között 55 000 szarvasmarhát is.

a légiközlekedés két szövetségi államban továbbra is szünetel. ugyanakkor a dél-keleti olajmezők szerdán ismét megkezdték a termelést, jóllehet a gyakori áramkiesések a normális termelési tevékenységet megnehezítik.

a „chichonal”, vulkán tabasco és chiapas állam között emelkedik, magassága 1 300 méter. a kitörés megzavarta a térség éghajlatát, mivel 150 kilométeres sugarú körben a hamu- és füstfelhők magassága eléri a 10 kilométert.

ml/tcs pn ng

09.28 010482 1562

--

sk0013 4 230 mtik1015

lengyel ellátás - husvét

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1982. április 1. /mti/ - lengyelországban az ellátás a stabilizálódás jeleit mutatja, hosszabb ideje rendszeresen biztosítani tudják a jegyre árusított élelmiszerek, köztük a hus, valamint a tisztálkodó szerek árufedezetét. az élelmiszerek közül egyedül a baromfi mennyisége csökkent, ennek oka azonban az egyesült államok politikai célú gazdasági szankcióiban keresendő.

a közelgő husvétünnepre a korábbinál jóval több hal kerül az üzletekbe. a növényi zsiradékok közül, részben az áremelés miatt, jelentősen csökkent a kereslet a margarin iránt, ezért fontolóra vették a fejadagok növelését, illetve azt, hogy a jövőben margarint jegy nélkül lehessen vásárolni. az üzletekben elegendő mennyiségű tej, vaj, tejföl, tojás van, és édességből sincs hiány.

husvét közeledtével a belkereskedelmi és szolgáltatási minisztérium úgy döntött, hogy az áprilisra szóló alkoholjegyre mindenki plusz egy üveg italt /vodka, bort vagy pezsgőt/ vehet. a

Ri 10. ¹⁵

hatóságok rugalmasan alkalmazták a jegyrendszert. ennek példája, hogy ha valaki nem akar jegyére szeszes italt venni, akkor egy üveg ital helyett fél kiló cukorkát vagy tíz deka kávéét vásárolhat. a havi tizenkét doboz cigarettára szóló jegy becserélhető egy üveg importált borra vagy negyven deka cukorkára. a husvétünnepi sütés-főzést megkönnyítendő, áprilisban szabadon vásárolható az eddig jegyre adott étolaj.

jóval nehezebb a helyzet az iparcikkek, mindenekelőtt ruhafélék, cipők dolgában. ezekből a termékekből mind a mennyiség, mind a választék egyelőre nagyon messze van az 1980 augusztus előtti szinttől. ugyancsak szűkös a kínálat a legtöbb műszaki áruból, így mosógépekből, hűtőszekrényekből, rádió- és tv-készülékekből.

a belső helyzet normalizálódásának újabb jeleként a közelmúltban hosszabb szünet után megérkeztek az első szervezett turistacsoportok néhány nyugati országból. az „orbis”, lengyel utazási iroda husvétra is szervez ilyen utazásokat és rokonlátogatásokat. az érkező csoportok összlétszáma alig haladja meg az ezer főt, de ennek, mint varsóban hangsúlyozták, nem a lengyel fél az oka, hanem az, hogy több nyugati országban a tömegtájékoztató eszközök kampányszerűen különféle hamis híreket terjesztenek a lengyelországi helyzetről, és ezzel elrettentik az utazástól az emberek egy részét.

kn/tcs tj ng

09.45 010482 2397

--

sk0014 4 230 mtik1017

rövid hírek

kraigher

lisszabon, 1982. április 1. /taszsz/ - szergej kraigher, a jugoszláv államelnökség elnöke szerdán kétnapos hivatalos látogatásra portugáliába érkezett. a jugoszláv államfőt ramalho eanes köztársasági elnök hívta meg.

pakisztáni letartóztatások

karachi, 1982. április 1. /afp/ - több mint 20 ezer embert tartóztattak le pakisztánban az elmúlt hónapok során az érvényben lévő katonai bíraskodás alapján, és a politikai foglyokat fizikai és pszichikai kínzásnak vetik alá - jelentette be szerdai

Ri 10. ¹⁶

sajtóközleményében fatehjab ali khan, a mozgalom a demokrácia helyreállításáért elnevezésű, kilenc ellenzéki pártot tömörítő szervezet elnöke.

weinberger

manila, 1982. április 1. /reuter/ - csütörtökön a fülöp-szigetekre érkezett caspar weinberger, az amerikai hadügyminiszter látogatása során tárgyalásokat folytat ferdinand marcos elnökkel és amerikai katonai létesítményeket szemlél meg.

kubai küldöttség

phnom penh, 1982. április 1. /spk/ - a kambodzsai külügyminisztérium bejelentése szerint a kambodzsai népi forradalmi párt kb meghívására kubai pártküldöttség tesz baráti látogatást kambodzsában. a kubai pártküldöttséget jesus montané oropesa, a kubai kommunista párt kb politikai bizottságának póttagja, a kb titkára vezeti.

kubai kisz

havanna, 1982. április 1. /taszsz/ - komszomol-küldöttség érkezett havannába a kubai kommunista ifjusági szövetség negyedik kongresszusára. a szovjet küldöttséget borisz pasztuhov, az szkp kb tagja, a lenini komszomol kb első titkára vezeti.

ti tj ng

09.54 010482 1586

--

sk0015 4 230 mtik1018

salt - taszsz-kommentár

moszkva, 1982. április 1. /mti-taszsz/ - a fegyverkezési hajsza megfékezésében hatalmas jelentőségű eredmény lenne a hadászati fegyverek korlátozásáról rendelkező szovjet-amerikai szerződés elérése - állapítja meg jurij kornyilov, a taszsz politikai szemleirója.

az amerikai elnök csütörtök hajnali sajtóértekezlete előtt megjelent kommentár a salt-tárgyalásokkal kapcsolatos szovjet és amerikai álláspontot összevetve hangsúlyozza, hogy a szovjetunió a tárgyalások mielőbbi felújításáért száll sikra, magától értetődően a kölcsönösség alapján, az egyenlőség és az egyenlő biztonság elveinek

Fi
11
SP

szigorú figyelembe vételével. az amerikai kormányzat, jóllehet időről időre kinyilatkoztatja, hogy érdekelt a hadászati fegyverek radikális csökkentésében, megtagadta a salt-ii szerződés törvénybe iktatását, és egyrészt nem tett semmit a problémakör megoldásáért, másrészt újra meg újra tanujelét adja elutasító magatartásának, bármiféle megállapodásról legyen is szó.

megállapodás helyett a reagan-kormányzat a fegyverzetek, köztük a hadászati fegyverek fokozott felhalmozására törekszik: gyorsított ütemben építi az „ohio”, típusu nukleáris rakétákkal felfegyverzett tengeralattjárókat, új hadászati bombázókat, szárazföldi, légi és tengeri telepítésű robotrepülőgépeket, katonai célokra felhasználható űrrepülőgépet és más egyéb fegyvereket fejleszt ki.

a kommentár a korlátozásban való amerikai „érdekeltség”, hangoztatása és az amerikai katonai-politikai gyakorlat közötti ellentmondást elemezve megállapítja, hogy erre a válasz az amerikai vezetők nyilatkozataiban keresendő, akik nyíltan hangoztatják: ha készek is a hadászati fegyverek korlátozásáról szóló tárgyalásokra, akkor is csak az erőfölény pozíciójából. ronald reagan már elnökválasztási kampánya során kijelentette, hogy „amerika erejének visszaállításához”, a szovjetunióval szembeni katonai fölény megteremtéséhez akar hozzáfogni, és csak azután ül a tárgyalasztalhoz. más szavakkal, a washingtoni vezetőknek nem felel meg a kelet és nyugat között kialakult hadászati egyensúly, mivel fékezi az egyesült államok agresszív törekvéseit és korlátozza expansionista tevékenységét. ha washington feláldozza az egyenlőség elvét a fölényért, vállalnia kell a teljes felelősséget azért, hogy a hadászati fegyverek korlátozása és csökkentése holtponton marad. /folyt./

ti tj ng

10.04 010482 2405

--

sk0016 4 230 mtik1019

salt - taszsz-kommentár /2. rész/

a szovjetunió nem köt olyan szerződést, amely egyoldalú előnyököt adna az egyesült államoknak - szögezi le a kommentár, s idézi leonyid brezsnyevnek a szovjet szakszervezetek kongresszusán elhangzott szavait: „felszólítjuk az egyesült államokat, hogy ne gördítsen mesterséges akadályokat a salt-tárgyalások útjába, és a közeli jövőben kezdjen hozzá azok felújításához. a tárgyalások

Fi
11
SP

felújításáig a szovjetunió azt javasolja: a felek vállaljanak kölcsönösen felelősséget arra, hogy nem nyitják meg a fegyverkezési hajsza újabb csatornáit, nem fejlesztenek ki tengeri és szárazföldi telepítésű nagyhatótávolságú cirkálórakétákat.,,

a szovjetunió - hangoztatja a kommentár - az egyesült államoktól eltérően újra meg újra a gyakorlatban is demonstrálja tárgyalási szándékát és azt az akaratát, hogy korlátozzák és csökkentsék a hadászati nukleáris fegyverzetet.

ti tj ng

10.08 010482 0930

..-

sk0017 4 230 mtik1020

panama-csatorna

panamaváros, 1982. április 1. /mti/afp/taszsz/ - az amerikai-panamai csatorna-szerződés értelmében március 31-én éjjélkor a panamai hatóságok vették át az összes jogi és rendfenntartó funkciókat a panama-csatorna övezetében. ezzel a lépéssel véget ért egy harminc hónapos átmeneti időszak, amely 1979 október 1-én kezdődött.

az egyesült államok és panama között 1977-ben létrejött új csatorna-szerződés lényege az volt, hogy 1979. október elsejétől megkezdődik a csatorna átadásának folyamata és ez 2000. január elsején érkezik végpontjához: akkor a létesítmény teljes egészében panama fennhatósága alá kerül. a szerződés meghatározza a lépcsőzetes átadás állomásait is. ennek értelmében a csatorna-övezetben 1979. október elsejétől érvénybe lépett ugyan a panamai jogi fennhatóság, de harminc hónapos átmeneti időszak kezdődött, amelynek leteltéig érvényben maradtak az addigi törvények és rendelkezések. ez a periódus járt le most, április elsejével.

bár e fontos állomást a panamai haladó erők jelentős előrelépésnek tekintik a csatorna átadásának folyamatában, az amerikai jelenlét - nem is elhanyagolható mértékben - továbbra is fennmarad a csatorna-övezetben, még mindig ott vannak az amerikai katonai támaszpontok. maga a szerződés is több olyan jogot biztosít washingtonnak, amelyek lehetővé teszik az egyesült államok számára befolyásának fenntartását, és adott esetben a nyílt beavatkozást a körzetben. így például helyi háboru esetén washington bármikor átveheti a csatorna ,,katonai védelmét,,. a csatorna igazgatásában is washingtoné a nagyobb szerep: képviselői az igazgatás végzésére

Fi

11

12

alakított vegyes bizottságban - egészen 2000-ig - többségben vannak. feszültségnövelő tényező az is, hogy a csatorna-körzetben amerikai táborokban ellenforradalmi elemeket képeznek ki a közép-amerikai haladó rendszerek elleni akciókra.

gf pn ng

10.16 010482 1896

..-

sk0018 4 230 mtik1021

usa - izrael

jeruzsálem/ tel aviv, 1982. április 1. /reuter/ap/ - menahem begin izraeli miniszterelnök szerdán parlamenti vita során kijelentette, hogy az izraeli-amerikai stratégiai együttműködési egyezmény továbbra is érvényben van. a bejelentésre azért kényszerült, mert az ellenzék az amerikai-izraeli stratégiai szövetség kérdésének megvitatását követelte. begin válaszképpen leszögezte, hogy az erre vonatkozó egyezmény érvényben van, ezért nincs min vitatkozni.

mint ismeretes, a reagan-kormány a múlt év decemberében, a golan-magaslatok békebevezése miatti rosszallása kifejezéséeként bejelentette, hogy ideiglenes jelleggel felfüggeszti az egyezményt. begin miniszterelnök válaszul dühödt támadást intézett washington ellen, az amerikai nagykövet tudomására hozva, hogy ha az egyesült államok felfüggeszti az egyezményt, izrael azt semmisnek fogja tekinteni.

az izraeli reagálást hosszú csend követte, majd haig amerikai külügyminiszter legutóbbi megbeszélésükön közölte beginnel, hogy az egyesült államok továbbra is érvényesnek tekinti az izraeli elvárásoknál katonai téren ugyan kevesebbet nyújtó, de gazdaságilag tel aviv számára igen fontos szerződést.

ariel saron hadügyminiszter ugyancsak a szerdai parlamenti vitán elmondta, hogy az egyezmény tartalommal való megtöltése már el is kezdődött. ennek során izrael és az egyesült államok olyan területeken is együttműködik, ahol korábban ilyen együttműködés nem volt közöttük. saron nem fejtette ki, hogy pontosan miről van szó.

az izraelba akkreditált amerikai diplomaták nem kívánták kommentálni az izraeli közléseket.

vi pn ng

10.33 010482 1639

Fi

12

12

..-

sk0019 4 270 mtik1022

kreml - fegyvertár

moszkva, 1982. április 1. /mti/ - a moszkvába látogató turisták átmenetileg kénytelenek lesznek lemondani egy emlékezetes, nagy élményről - csütörtökön az épület restaurálása miatt egy időre bezárják a kreml világhírű fegyvertárát, orosz nevében az oruzsejnaja palátát. mint a vecsernyaja moszkva című lap jelentette, az 1851-ben elkészült épületet teljes egészében felújítják.

az oruzsejnaja paláta a világ egyik leggazdagabb, páratlan kincseket őrző muzeuma. a xiv. században, a moszkvai nagyfejedelemség kincstáraként alapított gyűjtemény nagy péter uralkodása idején nyerte el muzeumi jellegét. a kremlnek az oruzsejnaja palátában dolgozó fegyvergyártó és ötvösmesterei közül ekkor ugyanis a legtöbben pétervárra, az új fővárosba költöztek. a kincstár 1851-ben költözött jelenlegi épületébe. gyűjteménye 1917-ben jelentősen kibővült, mivel a cári udvar és több ősi orosz templom és kolostor történelmi vonatkozású kincseit is ide szállították.

fl/tcs tj ng

10.40 010482 1006

--

sk0020 4 230 mtik1023

carrington izraelben

jeruzsálem, 1982. április 1. /afp/upi/ - a palesztin kérdésben vallott nézetek teljes szembenállása jellemezte lord carrington brit külügyminiszter, illetve izraeli kollégája, jichak samir pohárköszöntőit a szerdán este jeruzsálemben rendezett diszvacsorán.

carrington kijelentette: „ha izrael számára jogokat követelünk a békében és biztonságban való léthez, akkor figyelembe kell vennünk, hogy ezek a jogok másokat ugyanugy megilletnek. éppen ezért úgy véljük, hogy a palesztinoknak joguk van az önrendelkezésre és a jövőjükkel illető tárgyalásokon partnereknek kell őket tekinteni.„ a miniszter úgy vélekedett, hogy a pfsz-nek egy, a palesztinok jogait is figyelembe vevő rendezés keretében el kellene ismernie izrael jogát a békében és biztonságban való létezéshez.

Fi 12

carrington a közös piac két évvel ezelőtt velencében megfogalmazott közel-keleti javaslataival kapcsolatban kijelentette, hogy azok továbbra is érvényesek, ez azonban nem jelenti azt, hogy bárkire is rá kívánnák azokat erőltetni. izrael annak idején elvetette a „velencei nyilatkozatot,„ azzal az indoklással, hogy az a camp-david-i utról való letérésre ösztönöz.

samir izraeli külügyminiszter válaszában leszögezte, hogy izrael sajátjának tartja a jelenleg megszállt területeket, és - megszokott módon - izrael „biztonsági érdekeire,„ hivatkozva újlag kategórikusan visszautasította egy palesztin állam létrehozását. ezzel összefüggésben felszólította a nyugat-európai országokat: „ne vegyenek részt olyanban, ami nagy veszélyt jelent izrael számára,„.

begin miniszterelnök egyébként igyekezett elhíttetni carringtonnal, hogy az izrael által megszállt területek palesztin lakosságának javasolt autonómia-terv „a legkedvezőbb, amit valaha is felajánlottak egy kisebbségnek,„ - mindenképpen kedvezőbb, mint amit például a franciák nyújtanak a korzikaiaknak.

vi/tcs pn

11.15 010482 1908

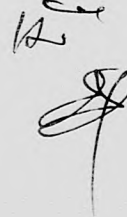
--

sk0021 4 230 mtik1024

francia bortermelők tüntetése

párizs, 1982. április 1. /mti/ - a dél-franciaországi montpellier-ben 15 000 bortermelő tüntetett azt követelve, hogy a kormány hozzon intézkedéseket a francia bortermelők érdekeinek védelmére. a tüntetők jelszavaikban tiltakoztak spanyolországnak a közös piacba való felvétele ellen, és azt követelték, hogy módosítsák a közös piacnak a borok forgalomba hozatalára vonatkozó szabályait, mivel azok sértik a francia bortermelők érdekeit.

az elmúlt hónapokban dél-franciaországban már több tiltakozó akció zajlott le, a leglátványosabb sète kikötőjében, ahol felrobbantották a hatalmas bortartályok csapjait és mintegy 60 000 hektoliter bor ömlött a tengerbe. más esetekben olcsó olasz borokat szállító tartálykocsikat támadtak meg és kiöntötték tartalmukat. a bortermelők fő panasza eddig az volt, hogy az olcsó olasz borok behozatala miatt egyre alacsonyabb árat kapnak boraikért. ezt a helyzetet még jobban súlyosbitaná, ha spanyolországnak a közös piacba való felvételével a spanyol borok is elárasztanák a francia piacot.

Fi 12

sk0019 4 270 mtik1022

kreml - fegyvertár

moszkva, 1982. április 1. /mti/ - a moszkvába látogató turisták átmenetileg kénytelenek lesznek lemondani egy emlékezetes, nagy élményről - csütörtökön az épület restaurálása miatt egy időre bezárják a kreml világhírű fegyvertárát, orosz nevéen az oruzsejnaja palátát. mint a vecseryaja moszkva című lap jelentette, az 1851-ben elkészült épületet teljes egészében felújítják.

az oruzsejnaja paláta a világ egyik leggazdagabb, páratlan kincseket őrző muzeuma. a xiv. században, a moszkvai nagyfejedelemség kincstáraként alapított gyűjtemény nagy péter uralkodása idején nyerte el muzeumi jellegét. a kremlnek az oruzsejnaja palátában dolgozó fegyvergyártó és ötvösmesterei közül ekkor ugyanis a legtöbben pétervárra, az új fővárosba költöztek. a kincstár 1851-ben költözött jelenlegi épületébe. gyűjteménye 1917-ben jelentősen kibővült, mivel a cári udvar és több ősi orosz templom és kolostor történelmi vonatkozású kincseit is ide szállították.

fl/tcs tj ng

10.40 010482 1006

--

sk0020 4 230 mtik1023

carrington izraelben

jeruzsálem, 1982. április 1. /afp/upi/ - a palesztin kérdésben vallott nézetek teljes szembenállása jellemezte lord carrington brit külügyminiszter, illetve izraeli kollégája, jichak samir pohárköszöntőit a szerdán este jeruzsálemben rendezett diszvacsorán.

carrington kijelentette: „ha izrael számára jogokat követelünk a békében és biztonságban való léthez, akkor figyelembe kell vennünk, hogy ezek a jogok másokat ugyanugy megilletnek. éppen ezért úgy véljük, hogy a palesztinoknak joguk van az önrendelkezésre és a jövőjükkel illető tárgyalásokon partnereknek kell őket tekinteni... a miniszter úgy vélekedett, hogy a pfsz-nek egy, a palesztinok jogait is figyelembe vevő rendezés keretében el kellene ismernie izrael jogát a békében és biztonságban való létezéshez.

Fi

12

carrington a közös piac két évvel ezelőtt velencében megfogalmazott közel-keleti javaslataival kapcsolatban kijelentette, hogy azok továbbra is érvényesek, ez azonban nem jelenti azt, hogy bárkire is rá kívánnák azokat erőltetni. izrael annak idején elvetette a „velencei nyilatkozatot”, azzal az indoklással, hogy az a camp-david-i utról való letérésre ösztönöz.

samir izraeli külügyminiszter válaszában leszögezte, hogy izrael sajátjának tartja a jelenleg megszállt területeket, és - megszokott módon - izrael „biztonsági érdekeire”, hivatkozva újlag kategórikusan visszautasította egy palesztin állam létrehozását. ezzel összefüggésben felszólította a nyugat-európai országokat: „ne vegyenek részt olyanban, ami nagy veszélyt jelent izrael számára”.

begin miniszterelnök egyébként igyekezett elhíttetni carringtonnal, hogy az izrael által megszállt területek palesztin lakosságának javasolt autonómia-terv „a legkedvezőbb, amit valaha is felajánlottak egy kisebbségnek”, - mindenképpen kedvezőbb, mint amit például a franciák nyújtanak a korzikaiaknak.

vi/tcs pn

11.15 010482 1908

--

sk0021 4 230 mtik1024

francia bortermelők tüntetése

párizs, 1982. április 1. /mti/ - a dél-franciaországi montpellier-ben 15 000 bortermelő tüntetett azt követelve, hogy a kormány hozzon intézkedéseket a francia bortermelők érdekeinek védelmére. a tüntetők jelszavaikban tiltakoztak spanyolországnak a közös piacba való felvétele ellen, és azt követelték, hogy módosítsák a közös piacnak a borok forgalomba hozatalára vonatkozó szabályait, mivel azok sértik a francia bortermelők érdekeit.

az elmúlt hónapokban dél-franciaországban már több tiltakozó akció zajlott le, a leglátványosabb sète kikötőjében, ahol felrobbantották a hatalmas bortartályok csapjait és mintegy 60 000 hektoliter bor ömlött a tengerbe. más esetekben olcsó olasz borokat szállító tartálykocsikat támadtak meg és kiöntötték tartalmukat. a bortermelők fő panasza eddig az volt, hogy az olcsó olasz borok behozatala miatt egyre alacsonyabb árat kapnak boraikért. ezt a helyzetet még jobban súlyosbitaná, ha spanyolországnak a közös piacba való felvételével a spanyol borok is elárasztanák a francia piacot.

Fi

12

a közelmúltban párizsban mintegy 100 000 paraszt tüntetett a mezőgazdasági termelői árak 16 százalékos felemelését követelve. a kormány megígérte, hogy erőteljesen sikra száll a brüsszelben most folyó közös piaci tárgyaláson a mezőgazdasági árak felemelésének érdekében. a hét elején brüsszelben tartott közös piaci csúcstájékoztató után azonban - amelyen ismét kiéleződtek a francia-brit ellentétek - egyelőre nagyon kétségesnek látszik, sikerül-e a francia követelésnek érvényt szerezni. edith cresson mezőgazdasági miniszter kijelentette: ha brüsszelben nem sikerül megegyezésre jutni, akkor a francia kormány nemzeti keretek között fog intézkedéseket tenni, hogy megfelelő jövedelmet biztosíthasson a francia mezőgazdasági termelőknek.

ds/tcs lb ng

11.22 010482 1842

--

sk0022 4 230 mtik1025

nicaragua - bt

new york, 1982. április 1. /taszsz/afp/ - chamorro mora, nicaragua állandó ensz-képviselője a biztonsági tanács elnökéhez intézett levélben ítélte el az egyesült államoknak azokat a kísérleteit, amelyek nicaragua és más országok önrendelkezési jogának korlátozását célozzák.

a nicaraguai diplomata rámutatott: az amerikai kormány úgy próbálja igazolni beavatkozását és agressziós politikáját, hogy szándékosan eltorzítja a nicaraguai népi forradalom céljait és jellegét. a nicaragua körüli amerikai hírverés kísértetiesen hasonlít a guatemala, kuba és dominika elleni támadásokat megelőző kampányokra. néhány nappal a támadások megindítása előtt ugyanis magas rangú amerikai személyiségek akkor is azt bizonygatták, hogy országuk nem szándékozik agressziót indítani, mégis a támadás valamennyi esetben bekövetkezett.

a biztonsági tanács tagjai csütörtökön nem hivatalos konzultációkat folytatnak, és a testület előreláthatólag csütörtökön a késő esti órákban vagy pénteken folytatja munkáját.

ti tj ng

11.32 010482 1051

Fi

12

--

sk0023 4 230 mtik1026

szovjet—japán

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1982. április 1. /mti/ - szovjet részről hivatalosan is átadták a tokiói külügyminisztériumban annak a beszédnek a japánra vonatkozó szövegrészét, amelyet leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára mondott legutóbb taskentben. brezsnyev a jószomszédi viszony és a kölcsönösen előnyös együttműködés előmozdítása céljából szorgalmazta, hogy a felek kétoldalú alapon is megállapodjanak bizalom erősítő intézkedésekben.

az állásfoglalást a szovjetunió japáni nagykövetségének ügyvivője nyújtotta át csütörtökön a külügyi hivatal európai és ázsiai főosztálya vezérigazgatójának, aki a szovjet kezdeményezéssel kapcsolatos eddigi japán fenntartások megisméltése ellenére kijelentette: a kétoldalú kapcsolatok javítása szempontjából hasznos lenne, ha andrej gromiko szovjet külügyminiszter hivatalos látogatást tenne a szigetországban, és tanácskozna kollégájával, szakuraucsi josioval.

a tokiói lapok csütörtökön részletesen beszámoltak vlagyimir pavlov új tokiói szovjet nagykövet szakuraucsi josio külügyminiszternél tett bemutatkozó látogatásáról. a nagykövet közölte, hogy elutazása előtt fogadta őt leonyid brezsnyev és nyikolaj tyihonov miniszterelnök, s feladatának tekinti a szilárd és jószomszédi szovjet-japán kapcsolatok megteremtésén való munkálkodást. szakuraucsi reményét fejezte ki, hogy a kétoldalú viszonyban felmerülő problémák megoldhatók folyamatos párbeszéd révén.

fn/zsa pl bd

13.39 010482 1492

Nw

--

sk0024 4 230 mtik1027

parlamentari küldöttség - firenze

róma, 1982. április 1. /mti/ - firenzében folytatja programját a magyar parlamentari delegáció, amely apró antalnak, az országgyűlés elnökének vezetésével, az olasz képviselőház meghívására tartózkodik olaszországban. a római megbeszélések befejeztével a magyar parlamentari küldöttség csütörtökön elutazott a fővárosból.

kir/zsa pl bd
13.40 010482 0383

--

sk0025 1 230 mtik1028

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai sk0005, mtik1007 sz. hírünk 1. bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

... a nukleáris fegyverek számának nagyszabású csökkentése ...

nm bd

13.41 010482 0285

--

sk0026 4 230 mtik1029

indiai külügyminiszter

uj-delhi, 1982. április 1. /taszsz/ - naraszimha rao indiai külügyminiszter a parlamentben mondott beszédében elítélte az egyesült államok törekvését a „hidegháboru”, feltámasztására és a nemzetközi feszültség fokozására.

Nm

rao rámutatott: az utóbbi időben az indiai szubkontinensen kiéleződött a helyzet, mivel az egyesült államok fokozza fegyveres erejét az indiai-óceánon, és jelentős katonai segítséget nyújt pakisztánnak. megállapította, hogy a „hidegháboru”, fokozása a térségben egy valódi háboru veszélyével fenyeget. hangsúlyozta, hogy india egyértelműen a béke és biztonság megerősítéséért, az államok közötti kapcsolatok fejlesztéséért száll sikra a békés egymás mellett élés elvei alapján.

naraszimha rao india aggodalmának adott hangot a pakisztánban folyó katonai készülődés fokozódásával kapcsolatban. emlékeztetett rá: az is lamabadi kormányzat nem volt hajlandó garanciát nyújtani az indiai kormánynak azt illetően, hogy pakisztánban nem fognak külföldi katonai támaszpontokat létesíteni.

afganisztánnal kapcsolatban az indiai külügyminiszter rámutatott, hogy „a szovjet csapatok kivonása afganisztánból csak megfelelő légkör létrejötté esetén lehetséges,,.

naraszimha rao a közelmúltban bangladesben történt katonai hatalomátvétellel kapcsolatban annak a reményének adott hangot, hogy az események nem fogják hátrányosan befolyásolni az indiai-bangladesi viszonyt.

felszólalásának befejező részében az indiai külügyminiszter hangsúlyozta, hogy india - mint az el nem kötelezettek mozgalmának egyik alapító tagja - mindent megtesz a mozgalom egységéért és összeforrottságáért.

csk ai bd
13.48 010482 1677

--

sk0027 4 230 mtik1030

lengyel ellenforradalmárok /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1982. április 1. /mti/ - a „független Lengyelország konföderációja”, /kpn/ megalakítása és lengyelországi felforgató tevékenysége a második világháboru óta a szocialista közösség ellen végrehajtott legnagyobb méretű politikai provokációk sorába tartozik - hangsúlyozta julian sokol ezredes, a lengyel néphadsereg politológusa. az ezredes egy interjúban rámutatott, hogy a kpn, amelynek vezetői - élükön leszek moczulskival - jelenleg a varsói katonai körzet bírósága előtt állnak - bizonyíthatóan olyan

Nm

félfasiszta szervezet volt, amely a lengyel reakció legszélsőségesebb csoportjait vallotta elődeinek.

a szervezet vezetőinek állításaival ellentétben a kpn nem 1979-ben jött létre, hanem jóval korábban, éspedig külföldön. számos nyugati országban ugyanis már régen működtek és most is működnek a cia közvetlen ellenőrzése alatt azok a kommunistaellenes terrorista csoportok, amelyek a „szabad lengyelország harci szervezete”, nevet viselik, s amelyeket az egyesült államokból irányít a lengyel származású k. z. hanff, a német abwehr egykori munkatársa.

sokol ezredes szerint az 1980. augusztusa előtti lengyel vezetés kellő információkkal rendelkezett a kpn-ről, de annak erejét és veszélyességét alábecsülte, s ez gátolta a szocialista-ellenes szervezet elleni hatékony fellépést. tények bizonyítják, hogy a kpn különlegesen kiképzett emberei fegyveres puccsot akartak végrehajtani lengyelországban. /folyt./

kn/zsa ai

14.26 010482 1547

--

sk0028 4 230 mtik1031

lengyel ellenforradalmárok /2. rész/

jellemző, hogy a kpn kezdetben nem működött együtt a „szolidaritással”, mert annak eredeti programját nem találta elég radikálisnak. csak azután jöttek létre a szoros kapcsolatok, hogy a „szolidaritás”-ban a szélsőséges erők kerekedtek felül. a kpn rendszeres kapcsolatot tartott fenn a nyugati felforgató központokkal.

a varsói katonai körzet bírósága ezeknek a tényeknek az ismeretében és alapján mondja majd ki az ítéletet lesznek moczulski és három társa ügyében - mondotta végül nyilatkozatában a lengyel katonai szakértő.

kn/zsa ai bd

14.29 010482 0608

Nm

--

sk0029 4 260 mtik1032

embargó 19.30-ig!

-----
el greco

madrid, 1982. április 1. /mti/ - „a toledo el greco”, címmel csütörtök este nagyszabású kiállítás nyílt a madridi prado muzeumban a világhírű spanyol festő műveiből. a június 6-ig nyitva tartó kiállítás keretében el greco hatvanhat művét mutatják be. a kiállított festmények fele spanyol gyűjteményekből, elsősorban a prado muzeum anyagából származik, a képek másik felét külföldi, mindenekelőtt észak-amerikai és kanadai gyűjtemények, muzeumok kölcsönözték. a látogatók a kiállításon el greco olyan amerikaiában őrzött világhírű képeit láthatják, mint a laokoón csoport, szent márton és a koldusok vagy toledo látképe. a kiállítást i. jános károly spanyol király nyitotta meg.

a madridi prado muzeum e kiállítását egészíti ki a toledoban pénteken megnyíló másik kiállítás, amelynek címe „el greco toledoja”, a kiállítás képekkel, dokumentumokkal, ékszerekkel, butorokkal, kerámiával az el greco korabeli toledot mutatja be a látogatóknak.

leh/zsa bd

14.32 010482 1037

--

sk0030 4 230 mtik1033

egk - április elsejei kacsá

brüsszel, 1982. április 1. /afp/ - a világpolitika legnagyobb április elsejei tréfáját az idén a belga rádió szolgáltatta. a ma reggeli híradásban a következő „szenzációt”, röpitették világgá a rádió antennái: „japán felvételét kérte az európai gazdasági közösségbe, és a japán piac teljes mértékben meg fog nyitni a /nyugat-/európai áruk számára.”, a tréfát az tette hihetővé, hogy leo tindemans belga külügy-miniszter, az európai közösségek miniszteri tanácsának elnöke és étienne davignon, az bizottság alelnöke is belement a mókába. lek

Nm

„mindig arról álmodtam, hogy az egk-nak lesz egy hídfőállása ázsiában, s íme, ez most megvalósult. az ázsiai piac meghódítása egészen más dolog, mint saját nemzeti piacaink újbóli meghódítása, - jelentette ki tündemans az április elsejei rádióadásban.

davignon még azt is hozzátette az álhirhez, hogy a titkos tárgyalások már két éve folytak egy brüsszelhez közeli villában. „mostantól kezdve mindennek nagyon gyorsan realizálódnia kell, - fűzte hozzá a lehető legkomolyabb hangon. - „a japán gazdaság elég fejlett ahhoz, hogy az országot felvegyük. már csak a társadalombiztosítás terén kell néhány kérdést tisztázni, illetve biztosítani a folyamatos áruezellátást, mivel nincs területi érintkezés a közösség többi országa és japán között, - mondta davignon tréfás kedvében.

brüsszelből származó értesülések szerint a móka olyan jól sikerült, hogy mindössze néhány hírügynökség tudósítói nem vették komolyan a hírt. a többiek, akik nem néztek idejében a naptárra, hamarosan megrohmozták az egk székházát, hogy igyekezzenek minél alaposabb háttérinformációkhoz, interjúkhoz jutni. elképzelhető, hogy alig egy héttel azután, hogy az egk „megróttá, „ japánt az európai piac elárasztásáért és saját piacainak zárva tartásáért, a tréfa nem volt minden célzatosság nélkül? - teheti fel most a kérdést az alaposan becsapott világsajtó.

le bd
14.53 010482 1934

--

sk0031 4 230 mtik1034

szovjetunió-nszk

moszkva, 1982. április 1./taszsz/ - moszkvában csütörtökön a szovjet baráti társaságok szövetsége, a szovjetunió-nszk társaság, valamint az nszk-szovjetunió társaságok szövetsége együttműködési tervet írt alá az 1982-1983-as évekre.

a dokumentum szerint egymás népeinek és országainak jobb megismerése érdekében mindkét országban találkozókat szerveznek, különböző kiállításokat rendeznek, szimpóziumokat és kollokviumokat tartanak. a szovjetunió megalakulásának 60-ik évfordulója jegyében az nszk-ban szovjet napokat rendeznek. a szovjetunióban brémai napokat tartanak, és „pillantás az nszk-ra, „ címmel átfogó kiállításon ismertetik meg a szovjet emberekkel a német szövetségi köztársaságot. a megállapodás a két ország városai közötti kapcsolatok továbbfejlesztését is előirányozza.

Nm

az együttműködési megállapodást leonyid zamjatyin, a szovjetunió-nszk társaság elnöke, illetve walter behrendt, az nszk-szovjetunió társaságok szövetségének elnöke írta alá.

kr ai bd
15.02 010482 1019

--

sk0032 4 230 mtik1035

rövid hírek

robbantás athénban

athén, 1982. április 1. /reuter/afp/ - házi készítésű pokolgép robbant csütörtök hajnalban athénban a görögországi amerikai nagykövét rezidenciájának közelében. a robbanás csak anyagi kárt okozott. a merénylet végrehajtását a magát „forradalmi népi küzdelem, „-nek nevező ultrabalos csoport vállalta magára.

észak-ír

londonderry, 1982. április 1. /ap/ - két brit katonát öltek meg fegyveresek golyói csütörtökön az észak-írországi londonderry katolikus negyedében. a rendőrség szerint nyilvánvaló, hogy az ír köztársasági hadsereg /ira/ „ideiglenes szárnya, „ követte el a merényletet.

kábítószert - bangkoki ítélet

bangkok, 1982. április 1. /upi/ - kábítószert birtoklás miatt egyenként 25 évi börtönbüntetésre ítélték egy osztrák diáklányt és egy nyugatnémet fényképészt a thaiföldi hatóságok.

kj pl bd

15.10 010482 0884

Nm

--

sk0033 4 230 mtik1036

iráni-szovjetunió

moszkva, 1982. április 1. /taszsz/ - az iráni forradalom győzelmének harmadik évfordulója kapcsán jurij trusin, a taszsz szemleirója írja:

a három évvel ezelőtti végbement iráni forradalmat joggal az utóbbi évek egyik jelentős nemzetközi eseményeként tartják számon. azóta az ország belső élete és nemzetközi helyzete jelentősen megváltozott. a fiatal köztársaság kilépett a centoból, és kinyilvánította, hogy a gyarmatosítás és cionizmus ellen, a szabadságukért és függetlenségükért küzdő népek oldalán áll.

a szovjetunió üdvözölte az iráni politikában végbement kedvező változásokat. mindig azt kívánta, hogy sikeres legyen az iráni nép harca a szabadságért, a társadalmi haladásért és az ország felvirágoztatásáért - mutat rá a kommentár.

a szovjetunió iránmal kapcsolatos politikája egyszerű és világos. a cél a jószomszédi kapcsolatok megerősítése a teljes egyenjogúság és kölcsönösség elve alapján. a szovjetunió sikraszáll azért, hogy az objektív lehetőségeket minden lehetséges módon felhasználják a szovjet-iráni kapcsolatok fejlesztése érdekében.

megelégedéssel említhetjük, hogy az utóbbi három évben megerősödtek és fejlődésnek indultak a kölcsönösen előnyös kereskedelmi-gazdasági kapcsolatok. így 1981-ben a szovjetunió és irán közötti kereskedelmi forgalom meghaladta az egymilliárd dollárt. szovjet szakértők közreműködésével épül iránban számos nehézipari létesítmény, isfahanban pedig már elkészült az ország legnagyobb kohóműve - hangsúlyozza a szemleiró.

a szovjet-iráni kapcsolatokban azonban vannak nehézségek is. iránban vannak olyan erők, amelyek az iráni-szovjet kapcsolatok fejlődésének megfékezésére törekzenek. figyelmen kívül hagyják, hogy ez nyilvánvalóan káros irán gazdasága számára, és hátráltatja az imperialista nyomással szembeni küzdelmet is. nyilvánvalóan tarthatatlan ezeknek az erőknek az a jelszava, amely szerint irán „kettős fenyegetéssel” áll szemben: délről az egyesült államok, északról pedig a szovjetunió részéről.

amint azt iránban is jól tudják, a szovjetunió mindig az iráni forradalom támogatói közé tartozott. a szovjetunió nemzetközi téren a többi szocialista országgal együtt irán helyzetének megerősítéséért, az iráni-iraki fegyveres konfliktus békés

Nuw

rendezéséért száll sikra. kétségtelen, hogy mind irán, mind a szovjetunió érdekei azt kívánják: minden létező objektív lehetőséget használjanak fel a két ország közötti szélesebb körű együttműködés érdekében - mutat rá befejezésül a taszsz szemleirója.

csk tj bd

15.14 010482 2547

-.-

sk0034 4 230 mtik1037

slomo goren

washington, 1982. április 1. /mti-afp/reuter/upi/ - az izraeli kormány háborús oknak tekint minden olyan kísérletet, amely önálló palesztin állam létrehozására irányul a jordán folyó nyugati partján, a ciszjordánia néven ismeretes területen - hozta nyilvánosságra szerdán egy washingtoni sajtókonferencián begin izraeli kormányfőnek reagan amerikai elnökhöz intézett személyes üzenetét slomo goren izraeli főrabbi, aki begin személyes megbízottjaként kedden találkozott reagannel.

slomo goren libanonnal kapcsolatban hangoztatta: izrael libanoni területen is hadat fog viselni a palesztinok ellen, ha azok - az izraeli vezetők értékelése szerint - megsértenék a tavaly júliusban létrejött tűzszünetet.

a főrabbi igyekezett megnyugtanni vendéglátóit, hogy izrael hű marad az 1979-ben aláírt camp david-i megállapodások szelleméhez, azaz kivonja a lefektetett határidőig, április 25-ig csapatait a sinai-félszigetről. ugyanakkor - mint közölte - reagan elnökkel való találkozója során, begin kormányfő nevében rosszállásának adott hangot amiatt, hogy az egyesült államok fegyvert szállít olyan, amerikai szóhasználatban „mérsékeltnék”, tekintett arab államoknak, mint szaúd-arábia és jordánia.

sl ai bd

15.51 010482 1247

Nuw

-.-

sk0035 4 230 mtik1038

puccsisták pere

Lehel Miklós, az mti tudósítója jelenti: madrid, 1982. április 1. /mti/ - a madridi legfelsőbb katonai bíróság a per egyetlen polgári vádlottjának, Juan Garcia Carres volt francoista szakszervezeti vezetőnek a kihallgatásával befejezte a tavaly február 23-i spanyolországi államcsínykíséret ügyében a 33 vádlott meghallgatását. a puccs miatt vád alá helyezett egyetlen polgári személy, a vádlottak padjára ültetett katonatisztekhez hasonlóan, nem tárta fel a bíróság előtt az ügy homályban maradt részleteit. Garcia Carres elismerte, hogy jó barátságban áll a két fővádlottal, Milan del Bosch altábornaggyal és Tejero alezredessel, valamint hogy részt vett bizonyos megbeszéléseken, de tagadta, hogy azokon a puccs előkészületeiről lett volna szó.

a per katonatiszti vádlottai a kihallgatások során háromféle magatartást tanúsítottak. az egyik csoport, élén Milan del Bosch altábornaggyal és Tejero alezredessel - a túlnyomórészt szélsőjobboldali védőügyvédek közreműködésével - mindent elkövetett, hogy armada tábornok /a király volt munkatársa/ szerepének kiemelésével belekeverjék az ügybe az államcsíny meghiúsításában döntő szerepet játszott uralkodót. a másik, kisebb csoport - élén armada tábornokkal - tagadta bármiféle részvételét az ügyben. végül a tisztek harmadik csoportja /az alacsonyabb rendfokozatúak/ rendre arra hivatkoztak, hogy közvetlen előljáróik parancsait teljesítették.

a puccsisták perének tárgyalását pénteken a vád és a védelem által megidézett 69 tanu kihallgatásával folytatják. elsőként José Gabeiras altábornagy tesz tanuvallomást. ő a puccs idején a szárazföldi hadsereg vezérkarifőnöke volt.

leh/zsa
16.09 010482 1686

-.-

sk0036 4 230 mtik1041

brit-izraeli konfliktus

London, 1982. április 1. /mti/ - izraelben, ahol Lord Carrington brit külügyminiszter csütörtökön befejezte kétnapos hivatalos látogatását, a hatóságok nem tették lehetővé kísérete egyik magas rangú tagja számára, hogy találkozzék Nablusz és Ramallah két héttel ezelőtti adminisztratív uton eltávolított palesztin polgármesterével.

ll

Lord Carrington azt szeretne volna, ha vendéglátói módot adnak Sir John Leahy államtitkár-helyettesnek a megszállt Ciszjordániában uralkodó hangulatok feltérképezésére. az elképzelések szerint Leahy pénteken találkozott volna a polgármesterekkel.

a brit külügyminisztériumban azt mondják, hogy az utitervek „bizonytalanok”, - a bbc izraeli tudósítója viszont határozottan tudni véli, hogy Sir John Ciszjordániai utazása „valószínűtlen”,.

ae/mh fg bs

17.32 010482 0840

-.-

sk0037 4 230 mtik1043

április 4. - szovjetunió

Moszkva, 1982. április 1. /mti/ - a magyar néppel együtt köszöntik hazánk felszabadulásának évfordulóját a Szovjetunióban is. a felszabadulási emlékünnepek sorozata ezen a héten már meg is kezdődött: a szovjet-magyar baráti társaság tagszervezetei, kollektív tagjai számos városban, üzemben emlékeztek meg április 4-ről.

Szürös Mátyás, a magyar népköztársaság moszkvai nagykövete mondott beszédet azon az ünnepi gyűlésen, amelyet csütörtökön rendeztek a szovjet fővárosban az SZKP központi bizottsága mellett működő Társadalomtudományi Akadémián.

ugyancsak Moszkvában nyílt meg csütörtökön az 1905-ös forradalomról elnevezett gépgyárban az a kiállítás, amely a magyar forradalmi munkásmozgalom útját, a felszabadult Magyarország életét mutatja be számos eredeti dokumentummal.

Ünnepséget rendeztek a többi között a moszkvai izzólámpa gyárban, az egyesült izzó testvérvállalatánál, az 1. számú óragyárban és több más moszkvai nagyüzemben is.

Leningrádban csütörtökön délután a város és a terület pártbizottsága, tömegszervezetei, az SZMBT helyi tagozata rendezésében tartottak ünnepi megemlékezést Magyarország felszabadulásáról. az ünnepségen részt vett a magyar-szovjet baráti társaság küldöttsége is.

ll

moszkvában az írók házában csütörtökön nyitották meg j. koszova szobrászművész kiállítását. a művész, aki korábban magyarországon élt, a magyar és a szovjet kultúra néhány kiemelkedő személyiségét mintázta meg.

ki-fl/so ht bs

17.39 010482 1512

--

sk0038 4 230 mtik1044

reagan - szovjet tévé

moszkva, 1982. április 1. /mti/ - a szovjet hírközlő szervek nem reagáltak azonnal reagan amerikai elnök sajtókonferenciájára, az elnök által kifejtett tézisekre. első rövid megjegyzésében a szovjet televízió kommentátora arra hivatkozott, hogy egyelőre még nem áll rendelkezésre a sajtókonferencia szövege. a kommentátor azonban megállapította: reagan ismételten igazolni próbálta kormányzatának a féktelen fegyverkezési versenyre és a nemzetközi feszültség növelésére irányuló politikáját.

ezzel kapcsolatban a tévé kommentátora emlékeztetett az amerikai külpolitikai társaság /foreign policy association/ által az egyesült államokban végzett közvéleménykutatás adataira: csupán a megkérdezettek 17 százaléka helyeselte a reagan-kormány öt éves fegyverkezési programját. hetven százaléka követelte a pentagon hatalmasra duzzasztott költségvetésének csökkentését, hatvan százaléka pedig amellelt foglalt állást, hogy az egyesült államok tartsa meg a salt-ii. szerződésben vállalt kötelezettségeket és haladéktalanul ujítsa fel a szovjetunióval a tárgyalásokat a hadászati fegyverzetek kérdéséről. mint a szovjet kommentár aláhuzta, a fegyverkezési hajszával szemben az amerikai kongresszusban is növekszik az ellenállás.

ki/so ht bs

17.45 010482 1284

kl

--

sk0039 4 230 mtik1045

szocialista internacionálé

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1982. április 1. /mti/ - csütörtökön bonnban megkezdődött a szocialista internacionálé elnökségének kétnapos tanácskozása, amelynek napirendjén a kelet-nyugati viszony, a közép-amerikai helyzet, a nemzetközi gazdasági élet alakulása és az úgynevezett „észak-dél”, viszony szerepel.

a tanácskozáson elnöklő willy brandt, a szocialista internacionálé és a német szociáldemokrata párt elnöke, beszédében hangsúlyozta, hogy a szocialista internacionálé pártjai - a lengyelországi események után is - támogatnak minden olyan erőfeszítést, amelynek célja a fegyverkezési verseny megfékezése. brandt felszólította a szocialista internacionáléhoz tartozó pártokat, hogy alakítsanak ki egyértelmű álláspontot a közép-amerikai helyzettel kapcsolatban. a szocialista internacionálénak a salvadorral kapcsolatos és az egyesült államoktól eltérő politikáját jól érzékelteti, hogy a bonni tanácskozáson részt vesz guillermo ungo baloldali ellenzéki salvadori politikus is.

a szocialista internacionálé elnökségének ülésére egyébként olyan neves politikusok érkeztek a nyugatnémet fővárosba, mint bruno kreisky osztrák kancellár, kalevi sorsa finn és anker jörgensen dán kormányfő, felipe gonzález, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára és lionel jospin, a francia szocialista párt első titkára, valamint több más szociáldemokrata és szocialista párt vezetője. a csütörtöki tanácskozáson részt vett helmut schmidt nyugatnémet kancellár is.

a szocialista internacionálé elnökségi ülésének eredményeiről csütörtökön este bernt carlsson főtitkár, pénteken délben pedig az internacionálé teljes vezetősége számol be a sajtó képviselőinek.

xxx

a szocialista internacionálé a nemzetközi helyzet feszültebbé válása és a kelet-nyugati ellentétek kiéleződése ellenére folytatni akarja az enyhülési politikát és a jövőben is erőfeszítéseket tesz a fegyverkezési verseny megfékezése érdekében. a szocialista internacionálé kétnapos bonni ülésének ezt az első mérlegét az spd jól értesült körei közölték a sajtó képviselőivel.

kl

moszkvában az írók házában csütörtökön nyitották meg j. koszova szobrászművész kiállítását. a művész, aki korábban magyarországon élt, a magyar és a szovjet kultúra néhány kiemelkedő személyiségét mintázta meg.

ki-fl/so ht bs

17.39 010482 1512

--

sk0038 4 230 mtik1044

reagan - szovjet tévé

moszkva, 1982. április 1. /mti/ - a szovjet hírközlő szervek nem reagáltak azonnal reagan amerikai elnök sajtókonferenciájára, az elnök által kifejtett tézisekre. első rövid megjegyzésében a szovjet televízió kommentátora arra hivatkozott, hogy egyelőre még nem áll rendelkezésre a sajtókonferencia szövege. a kommentátor azonban megállapította: reagan ismételten igazolni próbálta kormányzatának a féktelen fegyverkezési versenyre és a nemzetközi feszültség növelésére irányuló politikáját.

ezzel kapcsolatban a tévé kommentátora emlékeztetett az amerikai külpolitikai társaság /foreign policy association/ által az egyesült államokban végzett közvéleménykutatás adataira: csupán a megkérdezettek 17 százaléka helyeselte a reagan-kormány öt éves fegyverkezési programját. hetven százaléuk követelte a pentagon hatalmasra duzzasztott költségvetésének csökkentését, hatvan százaléuk pedig amellelt foglalt állást, hogy az egyesült államok tartsa meg a salt-ii. szerződésben vállalt kötelezettségeket és haladéktalanul ujtssa fel a szovjetunióval a tárgyalásokat a hadászati fegyverzetek kérdéséről. mint a szovjet kommentár aláhuzta, a fegyverkezési hajszával szemben az amerikai kongresszusban is növekszik az ellenállás.

ki/so ht bs

17.45 010482 1284

de

--

sk0039 4 230 mtik1045

szocialista internacionálé

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1982. április 1. /mti/ - csütörtökön bonnban megkezdődött a szocialista internacionálé elnökségének kétnapos tanácskozása, amelynek napirendjén a kelet-nyugati viszony, a közép-amerikai helyzet, a nemzetközi gazdasági élet alakulása és az ugynevezett „észak-dél,, viszony szerepel.

a tanácskozáson elnöklő willy brandt, a szocialista internacionálé és a német szociáldemokrata párt elnöke, beszédében hangsúlyozta, hogy a szocialista internacionálé pártjai - a lengyelországi események után is - támogatnak minden olyan erőfeszítést, amelynek célja a fegyverkezési verseny megfékezése. brandt felszólította a szocialista internacionáléhoz tartozó pártokat, hogy alakítsanak ki egyértelmű álláspontot a közép-amerikai helyzettel kapcsolatban. a szocialista internacionálénak a salvadorral kapcsolatos és az egyesült államokétól eltérő politikáját jól érzékelteti, hogy a bonni tanácskozáson részt vesz guillermo ungo baloldali ellenzéki salvadori politikus is.

a szocialista internacionálé elnökségének ülésére egyébként olyan neves politikusok érkeztek a nyugatnémet fővárosba, mint bruno kreisky osztrák kancellár, kalevi sorsa finn és anker jørgensen dán kormányfő, felipe gonzález, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára és lionel jospin, a francia szocialista párt első titkára, valamint több más szociáldemokrata és szocialista párt vezetője. a csütörtöki tanácskozáson részt vett helmüt schmidt nyugatnémet kancellár is.

a szocialista internacionálé elnökségi ülésének eredményeiről csütörtökön este bernt carlsson főtitkár, pénteken délben pedig az internacionálé teljes vezetősége számol be a sajtó képviselőinek.

xxx

a szocialista internacionálé a nemzetközi helyzet feszültebbé válása és a kelet-nyugati ellentétek kiéleződése ellenére folytatni akarja az enyhülési politikát és a jövőben is erőfeszítéseket tesz a fegyverkezési verseny megfékezése érdekében. a szocialista internacionálé kétnapos bonni ülésének ezt az első mérlegét az spd jól értesült körei közölték a sajtó képviselőivel.

de

kül

- 34 -

1982.04.01.

a szociáldemokrata és szocialista pártok vezetőinek véleménye szerint a nyugat biztonsági érdekei és az enyhülési politika a jövőben is összeegyeztethetők, s ezért a szocialista internacionálénak e cél érdekében kell felhasználnia befolyását.

fkj/so fm bs

17.51 010482 2459

-.-

sk0040 4 230 mtik1046

észak-írország - önkormányzat

London, 1982. április 1. /mti/ - a brit kormány csütörtökön jóváhagyta James Priornek, az északír ügyek miniszterének az önálló ulsteri nemzetgyűlés felállítására vonatkozó tervét.

Prior a tevérl jövő hétfőn tesz nyilatkozatot a parlamentben és még ugyanazon a napon fehér könyvet bocsát ki.

Észak-írország önálló parlamentjébe a kiszivárgott hírek szerint az idén ősszel tartanak választásokat. Prior arra törekszik, hogy a tartományi önkormányzat új formája kifejezésre juttassa - mégpedig minden eddiginél nyomatékosabban - az északír probléma „ír dimenzióját”, „másszóval azt, hogy itt nem a brit korona belügyéről, hanem ír nemzeti kérdésről is szó van.

Számítani lehet rá, hogy Prior terve fölött nemcsak az unionista - antiunionista nézetek és meggyőződések csapnak össze, hanem magán az unionista táboron belül is nézeteltérések támadnak. A London iránt lojális protestáns többség diszkriminatív egyeduralmához ugyanis semmilyen formában nem lehet visszatérni.

ae/so fm bs

17.53 010482 1055

-.-

kül

- 35 -

1982.04.01.

sk0041 4 230 mtik1047

rövid hírek

carstens - fa:lldin

Bonn, 1982. április 1. /dpa, upi/ - Karl Carstens nyugatnémet szövetségi elnök csütörtökön egyórás megbeszélést folytatott a hivatalos NSZK-beli látogatáson tartózkodó Thorbjörn Fa:lldin svéd miniszterelnökkel.

brit-vatikáni kapcsolatok

Vatikánváros, 1982. április 1. /ap/ - Sir Mark Heath brit nagykövét csütörtökön átnyújtotta megbízólevelét II. János Pál pápának. Ezzel ismét teljessé vált az angol állam és a szentszék között a csaknem 450 éve szünetelő kapcsolat, amelyet 1534-ben a válása miatt a pápával összekülönbözött VIII. Henrik király szakított meg. A diplomáciai nyitás az utóbbi években fokozatosan ment végbe: Heath két éve követi rangban képviselte hazáját a Vatikánban, amely a maga részéről Bruno Heim érseket küldte apostoli meghatalmazottként Londonba. Heimet a múlt hónap közepén nevezték ki apostoli pro-nunciussá.

magyar kiállítás prágában

Prága, 1982. április 1. /mti/ - Magyar népművészeti kiállítás nyílt meg csütörtökön Prágában, a magyar kulturális központban. A május közepéig tartó bemutató somogy megye híres néprajzi értékeit ismerteti meg a csehszlovák főváros közönségével. Anyaga több mint 300 válogatott népművészeti alkotást tartalmaz, elsősorban fafaragásokat, himzéseket és népviseleteket.

fo-sn ht bs

17.58 010482 1325

-.-

sk0042 4 230 mtik1048

zároközlemény - prágai tanácskozás /1.rész/

Prága, 1982. április 1. /mti/ - Március 30. és április 1. között Prágában tanácskozást tartottak a szocialista országok kommunista és munkáspártjai központi bizottságainak pártszervezési kérdésekkel foglalkozó titkárai.

ll

a tanácskozáson részt vettek:

georgi atanaszov, a bolgár kommunista párt kb titkára; mikulas beno, csehszlovákia kommunista pártja kb titkára; josé ramon machado ventura, a kubai kommunista párt kb politikai bizottságának tagja, a kb titkára; sophia knotphouthone, a laoszi népi forradalmi párt központi bizottságának osztályvezető-helyettese; kazimierz barcikowski, a lengyel egyesült munkáspárt kb politikai bizottságának tagja, a kb titkára; németh károly, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a kb titkára; szampilin zsalanassav, a mongol népi forradalmi párt kb politikai bizottságának tagja, a kb titkára; horst dohlus, a német szocialista egységpárt kb politikai bizottságának tagja, a kb titkára; constantin dascalescu, a román kommunista párt kb politikai végrehajtó bizottságának tagja, a kb titkára; ivan vasziljevics kapitonov, a szovjetunió kommunista pártja kb titkára, vu anh, a vietnami kommunista párt központi bizottságának tagja.

a tanácskozás munkájában részt vettek a központi bizottságok illetékes osztályvezetői, osztályvezető-helyettesei és konsztantyin zarodov, a „béke és szocializmus”, folyóirat főszerkesztője is.

a tanácskozáson beható véleménycserére került sor arról a növekvő szerepről, amelyet a pártalapszervezetek töltenek be a testvérpártok politikájának és kongresszusi határozatainak megvalósításában.

a tanácskozás résztvevői egyöntetűen megállapították, hogy pártjaiknak a társadalomban, a szocializmus és kommunizmus építésében betöltött vezető szerepe annál teljesebben érvényesül, minél hatékonyabban tevékenykednek a pártalapszervezetek. megfelelő felkészültségük és munkájuk egyik forrása a párt tekintélyének, és nagymértékben segíti, hogy megvalósuljon a politikai irányvonal, amelyet minden párt a konkrét feltételek és sajátosságok figyelembevételével a marxista-leninista elmélet alkotó alkalmazásával alakít ki. /folyt./

... sn/mh ht bs

18.11 010482 2219

--

sk0043 4 230 mtik1049

záróközlemény - prágai tanácskozás /2.rész/

a tanácskozáson rámutattak, hogy az alapszervezetek tevékenységének sokoldalú fejlesztése különösen nagy jelentőségű a tömegkapcsolatok erősítésében, a testvérpártok kongresszusi által kitűzött nagy feladatok megvalósításában, amelyen a szocialista közösség országainak népei munkálkodnak.

a tanácskozás résztvevői tájékoztatták egymást arról, hogy mit tesznek a pártalapszervezetek politikai-szervezeti megerősítéséért, munkájuk továbbfejlesztéséért, a gazdasági és kulturális építésben betöltött szerepük növeléséért. hangsúlyozták a pártalapszervezetek és a kommunisták felelősségét a politikai nevelő, felvilágosító munkában, a jó munkahelyi politikai légkör kialakításában. fontos feladatként jelölték meg, hogy a pártalapszervezetek segítsék a dolgozók munkahelyi és közéleti aktivitásának kibontakozását, erősítsék a közösségi szellemet és az elvtársi együttműködést. megvizsgálták, hogy az alapszervezetek hogyan töltik be politikai szerepüket a dolgozó közösségekben, hogyan segítik a dolgozók bevonását a termelés, az állami és társadalmi élet irányításába, miként alakul együttműködésük a szakszervezetekkel, az ifjusági és más tömegszervezetekkel.

a tanácskozáson méltatták a pártalapszervezeteknek azt a tevékenységét, amellyel hozzájárulnak a tömegeknek a szocialista hazafiság és az internacionalizmus szellemében való neveléséhez, a szocialista országok és pártjaik barátságának és együttműködésének elmélyítéséhez, a békéért és a társadalmi haladásért folytatott közös harchoz.

a felszólalók nagy figyelmet fordítottak az alapszervezetekben folyó pártélet kérdéseire, amely rendkívül fontos tényező a párt eszmei, politikai és szervezeti egységének erősítésében, a párttagság összetételének minőségi javításában, a párttagok példamutatásában, a pártdemokrácia fejlesztésében és a pártfegyelem megszilárdításában.

a tanácskozás résztvevői elemezték a felsőbb pártszervezetek az alapszervezetek irányításában szerzett tapasztalatait. hangsúlyozták, hogy javítani kell a pártbizottságok irányító tevékenységét, amelytől nagymértékben függ a pártszervezetek, a párttagok aktivitása.

a tanácskozás szívélyes, baráti légkörben, az egyenjogúság, az internacionalista szolidaritás, az egység és az összeforrottság szellemében zajlott le.

a testvérpártok küldöttségeinek vezetőit, köztük németh károlyt csütörtökön délelőtti fogadta gustáv husák, a cskp kb főtitkára, csehszlovákia köztársasági elnöke.

sn/mh ht bs

18.16 010482 2521

--

sk0044 2 230 mtik1050

reagan - brit vélemény

London, 1982. április 1./mti/ - douglas hurd, brit külügyminiszter-helyettes csütörtökön a londoni rádióban elhárította azt a feltételezést, hogy reagan amerikai elnök csupán csökkenő népszerűségének visszaszerzése végett tesz hangzatos leszerelési indítványokat.

hurd szerint ,,feltétlenül jó hír,, , hogy az amerikai elnök kijelentette: ,,valamikor nyáron,, megkezdődhetnek a fegyverzetcsökkentési /start-/ tárgyalások a szovjetunióval. nem zárta ki, hogy a megbeszélések eredményeképpen - reagan szóhasználatával élve - ,,nagyszabású csökkentést,, hajtsanak végre a nukleáris fegyverzetekben.

a miniszter-helyettes egyebekben kijelentette, hogy nagy-britannia - habár saját jogán is stratégiai nukleáris hatalom - nem lesz részvevője a start-tárgyalásoknak, mivel nukleáris csapásmérő ereje - hurd fogalmazása szerint - olyan kicsi, hogy ,,komoly emberek egyik oldalon sem hiszik, alkudozni lehetne a csökkentéséről,,.

ae fm bs

18.30 010482 0991

--

sk0045 4 230 mtik1051

le duan - kitüntetések

hanói, 1982. április 1./mti/ - maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a vietnami pártkongresszuson részt vett magyar küldöttség vezetője csütörtökön átnyújtotta le duannak, a vkp kb főtitkárának a magyar népköztársaság gyémántokkal ékesített zászlórendjét, amelyet az elnöki tanács adományozott a vietnami forradalom előmozdításában, a nemzetközi munkásmozgalom egységének szorosabbra fűzésében - a két ország, a két nép kapcsolatai elmélyítésében szerzett érdemei elismeréséért, valamint 75. születésnapja alkalmából.

ugyancsak csütörtökön nyújtották át a kitüntetéseket más szocialista országok delegációvezetői is. a kubai köztársaság államtanácsa josé marti érdemrendet, a lengyel népköztársaság államtanácsa az érdemekért kékszalagos kitüntetést, a csehszlovák szocialista köztársaság elnöksége a klement gottwald érdemrendet, a bolgár népköztársaság államtanácsa a georgi dimitrov érdemrendet, az ndk államtanácsa a karl marx érdemrendet adományozta le duannak.

a mongol népköztársaság nagy népi hurál elnöksége által adományozott szuhe bator érdemrendet szerdán adták át le duannak, truong chinhnek és pham van dongnak.

csütörtökön elutazott a maróthy lászló, az mszmp politikai bizottsága tagja, a budapesti pártbizottság első titkára vezette küldöttség hanoiból. a delegáció - mint ismerets - részt vett a vietnami kommunista párt szerdán zárult v. kongresszusán.

dp/so ht bs

18.42 010482 1465

--

sk0046 4 230 mtik1053

száj- és körömfájás

berlin, 1982. április 1./mti/ - újabb intézkedéseket fogantatosítottak az ndk-ban a száj- és körömfájás terjedésének megakadályozására. a mezőgazdasági, erdő- és élelmiszergazdasági minisztérium bejelentése szerint sikerült ugyan rügen, stralsund, grimmen, greifswald, wolgast és anklam járásokban megakadályozni a járvány további terjedését, viszont újabb megbetegedések jelentkeztek ribnitz-damgarten járásban. nagy a veszélye annak, hogy

a testvérpártok küldöttségeinek vezetőit, köztük németh károlyt csütörtökön délelőtti fogadta gustáv husák, a cskp kb főtitkára, csehszlovákia köztársasági elnöke.

sn/mh ht bs

18.16 010482 2521

--

sk0044 2 230 mtik1050

reagan - brit vélemény

london, 1982. április 1./mti/ - douglas hurd, brit külügyminiszter-helyettes csütörtökön a londoni rádióban elhárította azt a feltételezést, hogy reagan amerikai elnök csupán csökkenő népszerűségének visszaszerzése végett tesz hangzatos leszerelési indítványokat.

hurd szerint „feltétlenül jó hír”, hogy az amerikai elnök kijelentette: „valamikor nyáron”, megkezdődhetnek a fegyverzetcsökkentési /start-/ tárgyalások a szovjetunióval. nem zárta ki, hogy a megbeszélések eredményeképpen - reagan szóhasználatával élve - „nagy szabású csökkentést”, hajtsanak végre a nukleáris fegyverzetekben.

a miniszter-helyettes egyebekben kijelentette, hogy nagy-britannia - habár saját jogán is stratégiai nukleáris hatalom - nem lesz részvevője a start-tárgyalásoknak, mivel nukleáris csapásmérő ereje - hurd fogalmazása szerint - olyan kicsi, hogy „komoly emberek egyik oldalán sem hiszik, alkudozni lehetne a csökkentéséről”,.

ae fm bs

18.30 010482 0991

--

sk0045 4 230 mtik1051

le duan - kitüntetések

hanoi, 1982. április 1./mti/ - maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a vietnami pártkongresszuson részt vett magyar küldöttség vezetője csütörtökön átnyújtotta le duannak, a vkp kb főtitkárának a magyar népköztársaság gyémántokkal ékesített zászlórendjét, amelyet az elnöki tanács adományozott a vietnami forradalom előmozdításában, a nemzetközi munkásmozgalom egységének szorosabbra fűzésében - a két ország, a két nép kapcsolatai elmélyítésében szerzett érdemei elismeréséért, valamint 75. születésnapja alkalmából.

ugyancsak csütörtökön nyújtották át a kitüntetéseket más szocialista országok delegációvezetői is. a kubai köztársaság államtanácsa josé marti érdemrendet, a lengyel népköztársaság államtanácsa az érdemekért kékszalagos kitüntetést, a csehszlovák szocialista köztársaság elnöksége a klement gottwald érdemrendet, a bolgár népköztársaság államtanácsa a georgi dimitrov érdemrendet, az ndk államtanácsa a karl marx érdemrendet adományozta le duannak.

a mongol népköztársaság nagy népi hurál elnöksége által adományozott szuhe bafor érdemrendet szerdán adták át le duannak, truong chinhnek és pham van dongnak.

csütörtökön elutazott a maróthy lászló, az mszmp politikai bizottsága tagja, a budapesti pártbizottság első titkára vezette küldöttség hanoi-ból. a delegáció - mint ismerets - részt vett a vietnami kommunista párt szerdán zárult v. kongresszusán.

dp/so ht bs

18.42 010482 1465

--

sk0046 4 230 mtik1053

száj- és körömfájás

berlin, 1982. április 1./mti/ - újabb intézkedéseket fogantatosítottak az ndk-ban a száj- és körömfájás terjedésének megakadályozására. a mezőgazdasági, erdő- és élelmiszer-gazdasági minisztérium bejelentése szerint sikerült ugyan rügen, stralsund, grimmen, greifswald, wolgast és anklam járásokban megakadályozni a járvány további terjedését, viszont újabb megbetegedések jelentkeztek ribnitz-damgarten járásban. nagy a veszélye annak, hogy

a személy- és járműforgalom révén a megbetegedéseket okozó vírus máshol is megfertőzi a szarvasmarha-állományt. a hatóságok újabb rendelkezések bevezetését látják szükségesnek.

ezért visszavonásig az említett járásokba tilos akár magáncéllal /látogatás, turistaforgalom/, akár szolgálati okból beutazni; tilos ott rendezvényeket tartani. az említett járások lakosai sem más járásokba, vagy megyékbe, sem külföldre nem utazhatnak /kivételek a sürgős családi ügyekből történő ki- és beutazások. ilyen esetben az utazáshoz külön rendőrségi engedély szükséges./ a nemzetközi tranzitforgalom az f 96-os és az f 105-ös útvonalon, valamint a vasúti forgalom - az utazás megszakitása nélkül - továbbra is engedélyezett.

bj/mh ht bs

18.54 010482 1212

--

sk0047 4 230 mtik1054

reagan - visszhang /1. rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. április 1. /mti/ - „előnytelennek, gyakorlatilag veszélyesnek, tartja az egyesült államok számára a nukleáris fegyverek befagyasztását reagan amerikai elnök, aki szerda esti sajtóértekezletén nagy erőfeszítéseket tett az amerikai antinukleáris mozgalom rohamos növekedésének megállítására.

az elnöknek azt az állítását azonban, amelyre egész gondolatmenete épült, hogy tudnillik a szovjetunió „kifejezett fölényben, van az egyesült államokkal szemben a nukleáris fegyverekét illetően, a legtekintélyesebb amerikai szakértők is sorra cáfolják.

„ilyen fölény nem létezik, - jelentette ki néhány órával a sajtóértekezlet után paul warnke, az amerikai salt-tárgyalóküldöttség volt vezetője. az abc-televízióknak arra a kérdésére, milyen alapon hazudtolja meg az egyesült államok elnökét, warnke rámutatott, hogy reagent a tények hazudtolják meg.

ezek közül warnke kettőt emelt ki álláspontjának alátámasztására: a szovjetunió hétezer nukleáris robbanófejjel rendelkezik, míg az egyesült államok kilenc, sőt ma már közel tízezerrel. a szovjetunió atomtöltetei tulnyomórészt - 70

ed

százalékban - a legsebezhetőbbnek tartott földi telepítésű rakétákra vannak szerelve, míg az amerikai atomlövedékek felé a viszonylag legkevésbé sebezhető nukleáris tengeralattjárókon található. paul warnke véleménye szerint inkább az egyesült államok van valamilyen minőségi fölényben az atomfegyverkezésben, de ennek sincs jelentősége, mivel egy atomháború a teljes megsemmisülést jelentené támadó és megtámadott számára egyaránt. /folyt./

br/so fm

18.55 010482 1656

--

sk0048 4 230 mtik1055

reagan - visszhang /2. rész/

mark hatfield oregoni republikánus szenátor, aki edward kennedyvel együtt a nukleáris fegyverek azonnali befagyasztásáról szóló határozat elfogadására szólította fel az amerikai törvényhozást, a cbs televízióknak nyilatkozott. hatfield ugyancsak az amerikai atomfegyverek számszerű és minőségi fölényét tartja inkább kimutathatónak, de a legfontosabb tényező szerinte a pusztító tény, hogy a reagan-kormány a fegyverkezést akarja folytatni, holott „az egész irányzat megfordítása érdekében előbb meg kell állítani azt,„

hatfield rámutatott: amikor reagan sajtóértekezlete vége felé szerdán „a nemzetközi helyzet alakulásától,„ tette függővé, hogy az egyesült államok hajlandó-e végül is leülni a salt-tárgyalóasztalhoz, ezzel az ugynevezett „összekapcsolás,„ elméletét terjesztette ki ismét a fegyverkorlátozás területére. a szenátor hamisnak ítélte az elnöknek azt a beállítását is, amely szerint az egyesült államoknak „vállalnia kell a kockázatot a béke érdekében,„ „a fantázia birodalmába tartozik,„ - mondta - a kormánynak az az elképzelése is, hogy 4 milliárd dollárral megduplázhathatja egy nukleáris háború túlélőinek számát.

ugyancsak a reális fegyverzetkorlátozás mellett foglalt állást csütörtöki nyilatkozatában christopher dodd connecticuti demokrata párti szenátor, a szenátus külügyi bizottságának tagja. rámutatott: az „előbb fegyverkezni, aztán fegyverzetet csökkenteni,„ jelszó márcsak azért sem alkalmazható, mert „a szovjetunió semmilyen körülmények között nem engedi, hogy fölénybe kerüljünk,„. dodd szerint az amerikai kormánynak első lépésként az 1979-ben megkötött

ed

salt-ii. megállapodást kellene ratifikálnia, ha valóban a stratégiai fegyverek csökkentésének híve. ez a szerződés ugyanis 10 százalékkal csökkenti a hadászati rakéták számát. ezt követhetnék a stratégiai fegyverkezés teljes befagyasztása és a további tárgyalások.

br/so fm

18.56 010482 1928

--

sk0049 4 230 mtik1056

egyiptomi-szomáli csucs

kairó, 1982. április 1. /mti/ - az arab és az afrikai térségben zajló események katonai és politikai vonatkozásait, a két térség biztonságával összefüggő kérdéseket vitatta meg csütörtöki találkozásán kairóban sziad barre somáliai államfő és vendéglátója, hoszni mubarak egyiptomi elnök.

ezt maga barre közölte, miután egyórás, zárt ajtók mögötti tanácskozást tartott mubarakkal. a tanácskozáshoz később a két ország küldöttsége is csatlakozott. mint a somáliai államfő mondta, e témakörrel tárgyalt most véget ért egyesült államok-beli és nyugat-európai látogatásain is, és egyebek között nyugati tárgyalásainak eredményeiről számolt be mubaraknak.

az egyiptomi elnök a maga részéről emlékeztetett arra, hogy a két ország közötti rendszeres konzultáció jegyében februári külföldi körutjáról ő is tájékoztatta a somáliai elnököt.

barre háromapos kairói látogatására csütörtök délelőtti érkezett az egyiptomi fővárosba. somália, mint ismert, egyike az arab liga azon három tagállamának, amelyek a camp david-i megállapodások aláírása után sem szakították meg kapcsolataikat kairóval; ellenkezőleg, rendszeresen egyeztetik stratégiájukat.

rg fg bs

18.59 010482 1214

--

sk0050 4 230 mtik1057

namibia

lisszabon, 1982. április 1. /mti-ap/ - a namibiai kérdés rendezésében vezető szerepre törekvő öt nyugati ország - egyesült államok, nagy-britannia, franciaország, kanada és az nszk - küldöttsége chester crocker, afrikai ügyekkel megbízott amerikai külügyi államtitkár vezetésével szerdán angola fővárosába, luandába érkezett, és csütörtökön megkezdte tárgyalásait délnyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ vezetőjével, sam nujomával - jelentette az angol angolai hírügynökség. a tárgyalásokon a namibiai választások rendjére vonatkozó új javaslatok szerepelnek a napirenden. a hírek szerint az amerikai külügyi államtitkár találkozik paulo jorge angolai külügyminiszterrel is.

az angolai megbeszélésekkel egyidőben tárgyalások kezdődtek az öt nyugati állam képviselői, valamint a dél-afrikai hatóságok között fokvárosban.

tavaly ősszel az öt nyugati állam /az „összekötő csoport”,/ egy olyan választási javaslattal állt elő, amelynek értelmében a jövőbeli namibiai alkotmányozó nemzetgyűlés tagjainak felét a terület mintegy egy milliós lakossága - köztük 100 ezer fehér - közvetlen szavazás útján választaná meg, míg a fennmaradó helyeket a terület pártjai országos szavazás alapján részarányosan osztanák el. a swapo elutasította ezt a tervet, mert az szerinte jogtalan előnyhöz juttatná a pretoriai rezsim befolyása alatt álló pártokat.

a most előterjesztendő javaslatok lényege - a johannesburg star című dél-afrikai lap értesülései szerint - , hogy megvalósulna az „egy ember egy szavazat elv”, - viszont egy szavazat egyszerre kétféle módon esik latba: egyszer az adott választókerületben, s egyszer pedig országos szinten. így a szavazás döntene mind az alkotmányozó gyűlés összetételéről, mind pedig a pártok országos erőviszonyai alapján a jövőbeli kormány összetételéről.

sam nujoma, a swapo vezetője, valamint a szervezettel szolidáris fekete-afrikai „frontállamok”, ragaszkodnak az ensz-nek, a namibiai kérdés rendezésére vonatkozó 435. számú határozatához, amely a világszervezet felügyelete alatt szabad, demokratikus választások megrendezését követeli.

az öt nyugati állam olyan megoldásra törekszik, amely kiveszi a namibia-kérdést az ensz hatásköréből és lehetővé tesz egy számukra jóval kedvezőbb elrendezést. ebben benne van is, hogy dél-afrika érdekeit ne érje komolyabb sérelem, s a független namibia a nyugati állampokhoz álljon közel.

sl fg bs

19.07 010482 2430

ll

kül

- 44 -

1982.04.01.

sk0051 4 230 mtik1058

leszerelési konferencia /1. rész/

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

genf, 1982. április 1. /mti/ - csütörtökön szakbizottságokban folytatta munkáját genfben a leszerelési kérdésekről rendezett, illetve a leszerelési erőfeszítéseket a közvéleményben tudatosítani kívánó nemzetközi konferencia. a legkülönbözőbb irányzatú - nem kormányzati szintű - társadalmi, politikai és egyházi szervezetek közel 300 képviselője ajánlásokat dolgoz ki az ensz-közgyűlés júniusi 2. rendkívüli leszerelési ülészakára.

mint a szakbizottságokban folyó tanácskozáson is rámutattak, a felfokozott ütemű fegyverkezés, valamint az abból következő háborús veszély növekvő aggodalommal tölti el a közvéleményt. dr. berényi dénes akadémikus, a konferencián résztvevő magyar küldöttség vezetője felszólalásában hangoztatta, hogy a világ jelenlegi helyzete minőségileg különbözik a történelem minden korábbi konfliktusától, mivel - mint mondotta - a rendelkezésre álló felhalmozott fegyvermennyiség elegendő lenne a föld lakosságának többszöri megsemmisítésére. másszóval, fennáll az önpusztító világkatasztrófa veszélye és ezt tudatosítani kell a legszélesebb tömegekben. a veszély elhárításához ugyanis nem elegendő a kormányok felelősségtudata, a közvélemény nyomására is szükség van.

a magyar nőtanács képviseletében felszólaló bebrits anna felhívta a figyelmet a sajtó különleges szerepére. javasolta, hogy a júniusi leszerelési ülészakon ismételtén szólítsák fel a jelentősebb tömegtájékoztatási intézményeket a leszerelési akciók és gondolatok támogató jellegű népszerűsítésére. az újságírók az eddigieknél többet tehetnek a közvélemény mozgósításáért, valamint azért is - tette hozzá -, hogy ne csupán a háboru veszélyét tudatosítsák a tömegekben, hanem tárják fel a megelőzés lehetőségeit, mozgósítsanak konkrét akciókra. /folyt./

sz/so fm

19.08 010482 1865

--

kül

- 45 -

1982.04.01.

sk0052 4 230 mtik1059

leszerelési konferencia /2. rész/

a genfi konferencián közzétették hét volt nato- tábornok felhívását, melyet a magas rangú katonák a múlt év novemberében fogalmaztak meg a szervezet kül- és hadügyminiszterei számára. a memorandumban megfogalmazottak szerint a nukleáris fegyverkezés egyetlen félnek sem biztosít védelmet, a katonák dolga nem a háboru megnyerése, hanem annak megelőzése. a nato-tábornokok rámutattak arra is, hogy a szovjetunió - függetlenül eltérő társadalmi rendszerétől, melyet a felhívás aláírói nem kívántak értékelni - nem érdekelt a háboru kirobbantásában, az elmúlt hónapokban egy sor leszerelési javaslatot tett, amelyeket érdemes megfontolni.

a konstruktív szellemű genfi leszerelési konferencia pénteken dokumentumok megfogalmazásával befejezi munkáját.

sz/so fm

19.10 010482 0818

--

sk0053 4 230 mtik1060

jaruzelski - csehszlovákia

varsó, 1982. április 1. /pap/mti/ - gustáv husák köztársasági elnök, a cskp kb főtitkárának meghívására április elején wojciech jaruzelski hadsereg-tábornoknak, a lemp kb első titkárának, miniszterelnöknek vezetésével a közeli napokban lengyel párt- és állami küldöttség tesz hivatalos baráti látogatást csehszlovákiában.

a hírt egyidejűleg prágában is bejelentették.

ts bs

19.15 010482 0427

--

sk0054 4 230 mtik1061

áprilisi tréfák

párizs, 1982. április 1. /mti-afp/ - idén sem hiányoztak a szellemesnél szellemesebb áprilisi elsejei tréfák a világ napilapjainak hasábjairól, a rádió- és tévéállomások műsoraiból.

a francia rádió például azt közölte hallgatóival, hogy helyfoglaló iroda nyílt a párizsi metróban. a francia főváros lakosai pedig abban lelték kedvüket, hogy az eiffel-torony lábainál fekvő híres mars-mezőt áruba bocsátották - szőlőtermelés céljára. az ötletet - a sajtóban megjelent reklámszöveg szerint - egy bordeaux-i szőlőtermelő javasolta. ám a vidéki francia lapok sem voltak híjával a leleménynek. a marseille-i le soir arról tudósított, hogy ii. jános pápa ezentúl minden nyáron - castelgandolfoi rezidenciája helyett - a dél-franciaországi avignonban lévő „pápai palotában„ üdül majd... /ismeretes, hogy a pápák nem üdültek, hanem a francia királyok hatalmának alávetve valóságos fogságban éltek a xiv. században avignonban./

egyébként úgy tűnik, hogy a pálmát a belga rádió vitte el, amikor bejelentette, hogy japán hamarosan belép a közös piacba, s mindezt leo tindemans-szal, az egk miniszteri tanácsának soros elnökével és etienne davignon-nal, az európai közösségek bizottságának egyik alelnökével kommentáltatta. a hír hallatára több brüsszelben működő külföldi tudósító a nap szenzációjaként tálalva, terjedelmes tudósításban számolt be az eseményről, s vette később csalódva tudomásul, hogy csak áprilisi tréfa az egész...

londonban a daily mail című lap elitélően írt egy melltartógyárosról, aki termékeinek formatartásához vészjelző berendezéseknél használatos különleges fémhuzalt használt, s így az eddig eladott több mint tízezer melltartó, illetve viselői zavarják a tévé adását. a daily star pedig közölte: az angol tévé a legközelebbi euroviziós táncdalfesztivált hang nélkül közvetíti, hogy ne zavarják a brit rakétafelderítő rendszert, így a fesztivál zsűrije csak a versenyzők megjelenése, gesztusai és frizurája alapján dönthet. a még mindig hagyományörző the times azt jelentette, hogy a londoni „victoria és albert muzeumban„ a közeli napokban „az angolvéce egy évszázada„ címmel kiállítás nyílik, amelyen külön termet szentelnek a királyi család e vonatkozású használati tárgyainak.

végül izraelben a rádió bejelentette: az idén egy hónappal rövidebb lesz az iskolai szünidő, hogy az oktatók előadásokat tarthassanak izrael történetének nagy eseményeiről. diákok és tanárok ezrei remegtek egy órán át, míg meg nem tudták: csupán az idei áprilisi elseje legszebb kacsájáról van szó...

lp fm bs

19.21 010482 2578

sk0055 4 230 mtik1062

szovjetunió - banglades

moszkva, 1982. április 1. /taszsz/ - banglades nemzeti ünnepe, a függetlenség napja alkalmából leonyid brezsnyev táviratban üdvözölte husszein mohammad ersad tábornokot, a rendkívüli katonai tanács vezetőjét

választáviratában a bangladesi vezető megköszönte az üdvözlést s további haladást és felvirágozást kívánt a szovjet népnek.

a táviratokban a két ország vezetői kifejezik azt a meggyőződésüket, hogy a szovjetunió és banglades között kialakult baráti kapcsolatok és az együttműködés a két nép javára fognak továbbfejlődni.

ts ht bs

19.22 010482 0596

--

sk0056 4 230 mtik1063

marchais - brezsnyev

moszkva, 1982. április 1. /taszsz/ - georges marchais, a fkp főtitkára táviratban köszönte meg leonyid brezsnyevnek az szkp kb jókívánságait, amelyet a francia párt xxiv. kongresszusa sikeres befejezése alkalmából küldött.

„biztosítani kívánom önt arról, hogy szándékunk tovább erősíteni és fejleszteni a pártjaink közötti együttműködést és baráti viszonyt nagy közös céljaink nevében, egyebek között a békeharc és a leszerelésért vívott küzdelem terén - hangzik a távirat.

ts ht bs

19.23 010482 0533

--

sk0057 4 230 mtik1064

kozmosz - 1346

moszkva, 1982. április 1. /taszsz/ - a kozmikus térség kutatásának céljából a szovjetunióban csütörtökön föld körüli pályára bocsátották a kozmosz-1346 jelzésű mesterséges holdat.

a pálya fontosabb adatai: kezdeti keringési idő: 97,6 perc, a föld felszínétől mért legnagyobb távolsága: 675 kilométer, a föld felszínétől mért legkisebb távolsága 623 kilométer, a pálya síkjának az egyenlítő síkjával bezárt szöge: 81 fok.

a műholdon elhelyezett berendezések megfelelően működnek.

ts ht bs

19.25 010482 0536

--

sk0058 4 230 mtik1065

iráni - irak

teherán, 1982. április 1. /mti-reuter/ - csütörtökön országszerte felvonulásokon emlékeztek meg Iránban az iszlám köztársaság megalakulásának harmadik évfordulójáról. teheránból érkezett jelentések szerint mintegy félmillióan vonultak fel a főváros utcáin, hogy megünnepeljék a köztársaság napját, valamint az elmúlt napok harci sikereit az iraki fronton. khomeini ajatollah üzenetét fia, ahmed olvasta fel egy teheráni nagygyűlésen. iráni vallási vezetője ebben hangsúlyozta: irán békében akar élni szomszédaival.

hosszein musszavi miniszterelnök a nagygyűlésen mondott beszédében hangsúlyozta, hogy Iránnak nincsenek területi követelései egyetlen szomszédos országgal szemben sem. felszólította az öböl-menti arab országokat, hogy szakítsák meg kapcsolataikat az egyesült államokkal. hangsúlyozta: az öböl-menti arab országoknak nem irántól, hanem az egyesült államoktól kell tartaniuk.

megfigyelők utalnak arra, hogy az öböl-menti arab országok az iraki-iráni háború kezdete óta Iránnak nyújtanak anyagi és politikai támogatást, s az iráni iszlám forradalom exportjának veszélyére hivatkozva erősítették meg egymás közötti katonai együttműködésüket.

ad

montazeri ajatollah, irán második számú vallási vezetője csütörtökön felszólította az öböl-menti arab monarchiákat: tartózkodjanak Irak bármilyen formában való támogatásától. montazeri röviddel azután nyilatkozott, hogy az iráni hírgyűlés nyilvánosságra hozta khaled szaudi király kijelentését: szaudi-arábia - mondotta khaled - támogatja Irakot, irán elleni igazságos harcában,.

ali akbar velajati iráni külügyminiszter csütörtökön hangsúlyozta: irán békefeltételei változatlanok. Iránnak ki kell vonnia csapatait Iránból, kártérítést kell fizetnie a háborús károkokért és, erre alkalmas nemzetközi köröknek, meg kell vizsgálniuk, ki kezdte a konfliktust. az iráni külügyminiszter annak a véleményének adott hangot, hogy Irak hajlandó lenne kivonulni az iráni területekről, de úgy, hogy közben tekintélyen ne essék csorba.

velajati iszlámbadban nyilatkozott, ahová kedden érkezett. hivatalos pakisztáni források szerint velajati látogatásának az a célja, hogy még az ENSZ küldöttjének a térségbe érkezése - április 10. - előtt egyeztesse Irán és Pakisztán álláspontját az afganisztáni kérdésről. csütörtöki sajtóértekezletén velajati afganisztánnal kapcsolatban arról beszélt, hogy mindenképp ki kell vonni a szovjet csapatokat az országból és az afgánoknak maguknak kell dönteniük sorsukról.

bl fg bs

19.34 010482 2530

--

sk0059 4 230 mtik1066

weinberger manilában

manila, 1982. április 1. /taszsz/ - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter csütörtökön távol-keleti és délkelet-ázsiai körútjának utolsó állomására manilába, a fülöp-szigetek fővárosába érkezett.

a nap folyamán ferdinand marcos, a szigetország elnöke fogadta az amerikai hadügyminisztert és megbeszélésük központi témája az ország területén fekvő amerikai támaszpontok kérdése volt. weinberger körútjának előző állomásain, Japánban és Dél-Koreában is az egyesült államok, valamint az ázsiai szövetségesek közötti katonai kapcsolatok szorosabbra fűzéséről tárgyalt.

kül

- 50 -

1982.04.01.

weinberger megérkezésekor a helyi rendőrség különleges biztonsági intézkedéseket fogantatosított, ugyanis nagyszabású amerika-ellenes tüntetésre került sor. a manilai amerikai nagykövetséget különleges rendőri alakulatok védték, amikor a tüntetők az épület elé vonultak és az amerikai támaszpontok felszámolását követelték.

pc fm

19.35 010482 0951

--

sk0060 4 230 mtik2001

izrael - megszállt területek /1. rész/

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1982. április 1. /mti/ - izrael, a sinai-félsziget végleges kiürítését előkészítő határozott intézkedéseivel párhuzamosan, csütörtökön újabb lépésekkel adta jelét a többi megszállt arab területtel kapcsolatos hosszú távú szándékainak, mintegy illusztrálásaként azon tézisének, mely szerint „ami a sinaival történik /a kivonulás/, nem ismétlődhet meg,..

szerdán éjjelkor az izraeli hadsereg lezárta és katonai körzetnek nyilvánította a sinai keleti egyharmadát, azt a földdarabot, amelyet a tervek szerint április 25-én visszaad egyiptomnak. noha ettől az időponttól kezdve izraeli polgári személynek tilos a területen lennie, a körzet telepeseinek egy része, két és fél-háromezer ember csütörtökig nem volt hajlandó távozni. a 15 éves megszállás alatt létesített kolóniák egyes lakói és az evakuálást ellenző fanatikusok izraelből érkezett csoportjai nagy mennyiségű élelmiszerral felszerelve torlaszolták el magukat az északi jamit városban - a jelek szerint készen arra, hogy szembeszálljanak a terület kiürítését végrehajtó katonai erőkkel. az éjszaka folyamán egy hetven főnyi csoport indult utnak - a tengeren - tel avivból, hogy csatlakozzék a jamitban levőkhöz: hajóikat a haditengerészet részben feltartóztatta, s egyikük utasait partraszállás után őrizetbe vette.

ariel saron hadügyminiszter, a vezérkari főnök társaságában helyszíni szemlét tartott a körzetben.

a szintén 1967 óta megszállt golan-fennsík - amelyet azonban múlt év végén törvénnyel izraelhez csatoltak - csütörtökön megkezdték az izraeli személyazonossági igazolványok szétosztását. a

kül

- 51 -

1982.04.01.

katonai közigazgatás által korábban kiállított papírok szerdától kezdve érvénytelenek, s aki a belügyminisztérium új okmányait nem fogadja el, annak mozgását korlátozzák a területen. a golan szíriai druz lakossága február közepe óta sztrájkjal tiltakozik az annektálás ellen. /folyt./

rg/so fg

19.37 010482 1990

--

sk0061 4 230 mtik2002

izrael - megszállt területek /2. rész/

a golani helységei körül február végén felállított katonai blokádot - bár megszüntetését erre a napra ígérték - nem szüntették meg. a terület székhelyén többeket letartóztattak, mert a golani lakosság „új státuszát”, jelezni hivatott okmányok átvételének megtagadására igyekeztek rávenni a város lakóit.

a palesztinok lakta ciszjordániában - amely két hete az annektálást sejtető izraeli lépések elleni tiltakozások színhelye - saron hadügyminiszter utasítására 40 újabb katonai ellenőrző posztot állítottak fel „biztonsági”, megfontolásokra hivatkozva - jelentette csütörtökön az izraeli rádió.

megfigyelők emlékeztetnek arra, hogy a körzet demográfiai képét átalakító, állandó izraeli polgári települések megalapítása hasonlóképpen szokott történni. a megfigyelő állásokat - akárcsak a kolóniákat - magaslatokon, illetve fontosabb utak kereszteződésénél jelölték ki.

rg/so fg

19.38 010482 0954

--

sk0062 4 230 mtik2003

rövid hírek

olasz szenátus - spanyol nato tagság

róma, 1982. április 1. /ap/ - az olasz szenátus csütörtökön hozzájárulását adta spanyolországban a nato-ba való beocsátásához. a koalíciós kormány pártjai és az újfasiszta spanyolország nato-tagsága mellett, a kommunisták, valamint néhány független baloldali és radikális szenátor ellene szavazott.

reagan - orvosi vizsgálat

washington, 1982. április 1. /afp/ - ronald reagan amerikai elnök csütörtök délután urológiai panaszok miatt orvosi vizsgálatnak veti alá magát a washington melletti bethesda haditengerészeti kórházban - jelentette be csütörtökön reggel a fehér ház. az elnök késő délután visszatér a fehér házba. reagan 1967-ben kaliforniai kormányzó korában hasonló panaszok miatt már operálták.

börtönlázadás

róma, 1982. április 1. /afp/ - csütörtökön délután mintegy 200 női fogoly fellázadt a római rebibbia börtönben, mert egyik társukat átszállították egy másik büntető intézménybe. megrongálták a berendezést és felgyújtották az ágyneműt, majd az épület alagsorába menekültek. újabb fejleményekről egyelőre nincs értesítés.

kiprianu

athén, 1982. április 1. /afp/ - szpirosz kiprianu ciprusi köztársasági elnök csütörtökön athénbe, nyugat-európai körútjának első állomására érkezett, hogy megbeszéléseket folytasson a görög vezetőkkel a ciprusi helyzetről. pénteken találkozik andreasz papandreu görög miniszterelnökkel. a ciprusi államfő útjának további állomása róma, ahol perez de cuellaral, az ensz főtitkárával áttekinti a ciprusi közösségközi tárgyalások állását, és majna-frankfurtban találkozik willy brandt spd-pártelnökkel, aki közvetítő szerepre vállalkozott a ciprusi rendezésben.

to fm bs

20.03 010482 1737

--

sk0063 4 230 mtik2004

haderőcsökkentés /1.rész/

bécs, 1982. április 1. /mti/ - a bécsi haderőcsökkentési tárgyalások csütörtöki, 302-ik ülésén, amelyen emil keblusek nagykövete, a csehszlovák delegáció vezetője elnökölt, lőrincz tamás nagykövete, a magyar népköztársaság küldöttségének vezetője szólalt fel.

beszédének bevezető részében kifejtette, hogy a bécsi tárgyalások a hetvenes években, az enyhülés időszakában kialakult széles nemzetközi rendszer részét képezik, amely minden részvevő közös akaratából és egyetértésével, érdekeik kölcsönös figyelembe vételével jött létre, és amelynek egyik leglényegesebb jellemzője az volt, hogy a tárgyalásokat egyik fél sem kötötte előzetes feltételekhez.

a szocialista országok ezt annál fontosabbnak tartják - hangoztatta lőrincz tamás -, mert a jelenlegi feszült helyzetben a tárgyalások és a megegyezés nemcsak a részvevők, hanem az egész emberiség érdekeit is szolgálják. a bécsi tárgyalások a jelenleg folyó leszerelési megbeszélések közül a legtöbb tapasztalatot halmozták fel, ennek alapján a közvetlen részvevő szocialista országok szerződéstervezetük betérjesztésével szemléltették: adottak a megegyezés feltételei. a február 18-án betérjesztett szerződéstervezetbe bedolgoztak minden eddig elfogadott elvet és kompromisszumot; a tervezet figyelembe veszi minden részvevő, köztük a különleges státusu országok biztonságát. ezért úgy véljük, hogy a nato-országoknak az ugynevezett létszámvíta kérdésében hosszú idő óta hangoztatott fenntartásai egyedül az érdemi tárgyalások és a megegyezés megakadályozására irányulnak. /folyt./

küm/mh fm bs

20.22 010482 1602

--

sk0064 4 230 mtik2005

haderőcsökkentés / 2.rész/

a továbbiakban lőrincz tamás nagykövete a közvetlen részvevő szocialista országok által betérjesztett szerződéstervezet néhány olyan elemével foglalkozott, amelynek különös jelentősége van a különleges státusu országok számára. így kiemelte: rendkívül fontosnak tartjuk, hogy a fegyveres erők csökkentésére

ll

fegyverzetükkel együtt kerüljön sor. hangsúlyozta, hogy a kivonandó csapatoknak a nemzeti határok mögötti elhelyezése az egyetlen olyan megoldás, amely nem sérti a különleges státusú országok biztonságát. Kiemelte, országunk nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a megállapított közös felső határt semmilyen indokkal se lehessen, még átmenetileg sem, túllépni. az ugynevezett kísérő rendszabályok közül azok jelentőségét huzta alá, amelyek - mint a csapatmozgások és hadgyakorlatok kölcsönös előzetes bejelentéséről szóló, valamint a hadgyakorlatok nagyságának korlátozását előíró - közvetlen hatással lehetnek a különleges státusú országok biztonságára.

befejezésül megállapította: tárgyalásaink jelenlegi szakaszában, amikor adottak az első szakaszra vonatkozó megállapodás feltételei, európa népei joggal várnak kézzelfogható eredményeket a terméketlen viták helyett. partnereink azzal bizonyíthatnák a legjobban megegyezési készségüket, ha mihamarabb konstruktív választ adnának a szocialista országok által beterjesztett megállapodástervezetre.

küm/mh fm bs

20.24 010482 1426

--

sk0065 4 230 mtik2006

schmidt - burns

bonn, 1982. április 1. /dpa/afp/ap/ - helmut schmidt nyugatnémet kancellár csütörtökön bonnban fogadta arthur burns amerikai nagykövetet.

a bonni kormány szóvivője szerint schmidt elégedetten nyugtázta, hogy ronald reagan amerikai elnök szerdai sajtónyilatkozatában „különös hangsúlyt helyezett a szövetségi politikára,, , s hogy utalt az ugynevezett nulla-megoldásra is.

a szövetségi politikáról szólva schmidt a csütörtöki találkozón emlékeztetett kormányja szerdai 14-pontos tézisére is, amely a nyugatnémet álláspont alapjául szolgál majd a nato júniusi bonni csúcstalálkozóján. a tézisek egyrészt a katonai erő fenntartásában, másrészt a kelet-nyugati enyhülésben és a leszerelési törekvésekben nevezik meg a szövetség politikájának két alappilléret. mint schmidt a találkozón hangoztatta, a nato politikáját „szilárdság és a tárgyalási készség,, jellemezze egyszerre.

to fm bs

20.33 010482 0938

ll

sk0066 4 230 mtik2007

reagan sajtóértekezlet - taszsz /1. rész/

moszkva, 1982. április 1. /taszsz/ - ronald reagan amerikai elnök április 1-én sajtóértekezletet tartott, amelyen általánosságban kifejtette hozzáállását a fegyverkezési versenyhez, valamint a nemzetközi biztonság problémájához.

az amerikai kormányzat kül- és belpolitikáját ért bírálatok miatt szükségessé vált, hogy az elnök a nyilvánosság elé lépjen. a vádak között szerepelt többek között, hogy a kormány háborúra való felkészülési tervvel rendelkezik, és mindeközben nem alakította ki a béke megőrzését célzó politikáját. ezzel kapcsolatban az elnök kijelentette, hogy „az egyesült államok célja: a nukleáris fegyverek jelentős csökkentése, a tartós béke és biztonság létrehozása,, .

reagan elnök ezzel összefüggésben megemlítette, hogy 1981. novemberében javasolta a közbeeső hatótávolságú rakéták teljes megsemmisítését.

megjegyzendő, hogy e javaslata teljes mértékben figyelmen kívül hagyja a közepes hatótávolságú rakétákkal kapcsolatos reális helyzetet és arra irányul, hogy egyoldalú fölényt biztosítson az egyesült államok és nato- szövetségesei számára - állapítja meg a taszsz.

reagan utalt arra, hogy bécsben folynak a tárgyalások a közép-európai haderőcsökkentéséről. közölte, hogy washingtonban hamarosan befejezik a hadászati fegyverzetek csökkentéséről a szovjetunióval folytatandó tárgyalások előkészítését. egy szóval sem említette azonban azt a körülményt, - mutat rá a szovjet hírügynökség - hogy a nato-államok halogató magatartása miatt a bécsi tárgyalások már évek óta egy helyben topognak, s a már aláírt salt-2 megállapodás nem léphet életbe, mert az amerikai kormányzat még nem tette lehetővé annak szenátusi ratifikálását.

az amerikai elnök beszédében meg sem említette azokat a szovjet kezdeményezéseket, amelyek figyelembe vétele esetén az egyesült államok kénytelen lenne haladéktalanul megkezdeni a tárgyalásokat a hadászati fegyverzet korlátozásáról és csökkentéséről, az e téren fennálló egyensúly megbontása nélkül.

reagan amerikai elnök javasolta, hogy a szovjetunió csatlakozzék az egyesült államok szándékához a rakétafegyverek jelentős csökkentésében, és ezzel tegyenek jelentős lépést előre a világ tartós békéjének megteremtése útján. ezzel kapcsolatban a taszsz

ll

emlékeztet arra, hogy a szovjetuniót nem kell meggyőzni a tárgyalások hasznosságáról, mivel a szovjet állam következetesen tanujelét adja jóakarátának, konstruktív együttműködési készségének.
/ folyt /

... szi-ts ht bs

21.02 010482 2517

-. -

sk0067 4 230 mtik2008

reagan - taszsz /2./

békeszerető politikájával, gyakorlati lépéseivel támasztja alá a szovjetunió azt az álláspontját, hogy a kölcsönös biztonság és az egyenjogúság elvének megtartása mellett a tárgyalászatnál kell megoldani a fennálló problémákat - fejeződik be a taszsz kommentárja.

... szi-ts ht bs

21.03 010482 0321

-. -

sk0068 4 230 mtik2009

salvador - hivatalos végeredmény

san salvador, 1982. április 1. /mti-afp/ - csütörtökön san salvadorban közzétették a március 28-1 választások hivatalos végeredményét - amelyet azonban a választási tanácsnak még egyszer hivatalosan ellenőriznie kell:

kereszténydemokrata párt /josé napoelón duarte pártja/ : 526.890

nacionalista köztársasági szövetség /arena- d, aubuisson pártja: 383.632

nemzeti egyetértés pártja : 248.964

demokratikus akció: 98.364

ul

népi orientáció pártja: 12.151.

salvadori néppárt: 38.504

érvénytelen szavazatok: 127. 442.

semmit szavazatok: 49.238

az eredmény alapján a 60 tagú alkotmányozó nemzetgyűlésbe a jelenleg hatalmon lévő duarte pártja 24 képviselőt, d, aubuisson pártja 19 képviselőt, a demokratikus akció 2 képviselőt, a nemzeti egyetértés pártja 14 képviselőt, a salvadori néppárt 1 képviselőt küldhet.

mint jelentettük, a „választásokon„ csak jobboldali pártok vettek részt - és a szélsőjobb arena párt azt tervezi, hogy koalícióra lép a többi négy jobboldali párttal és kizárja a hatalomból josé napoelón duarte kereszténydemokrata pártját.

salvadorban a szavazás kötelező volt. jellemző az adatok „megbízhatóságára„, hogy az 5-5 és fél milliós salvadorban először két millió választásra jogosultról beszéltek. nyugati hírügynökségek később 1,2 - 1,5 millióra tették a szavazásra jogosultak számát - és megállapították, hogy a részvétel legalább 60 százalékos volt; ez a legjobb esetben is 900 ezer szavazót - és szavazatot - jelentett volna.

amennyiben most csaknem másfél millió salvadori polgár szavazott volna - és a részvétel elérte a rendkívüli sikerként elkönyvelt 60 százalékos arányt, akkor a választásra jogosultak számának legalább 2,5 milliónak kellett lennie.

a „szabad és demokratikus választásokon„ könnyedén bántak a számokkal.

fg bs

21.06 010482 1890

ul

-. -

sk0069 4 230 mtik2010

Lengyel minisztertanács

varsó, 1982. április 1. /mti/ - a lengyel párt- és állami küldöttség e heti ndk-beli látogatását értékelte, valamint több fontos belpolitikai kérdést tekintett át csütörtöki ülésén a lengyel minisztertanács.

mint a varsói televízió beszámolt róla, a kormány úgy foglalt állást, hogy a berlinben folytatott megbeszélések jelentősen hozzájárulnak a két ország együttműködésének fejlesztéséhez, egyben az egész szocialista közösség összeforrottságának erősítéséhez. a minisztertanács elégedetten nyugtázta, hogy a megbeszéléseken jelentős helyet foglaltak el gazdasági kérdések, köztük az, hogy az ndk érdeklődést mutat a lengyel ipar szabad kapacitásainak kihasználása iránt. ez főként a lengyel cipőgyártást a gép- és a fémipart érinti kedvezően, ezenkívül lehetőség van az ndk-ban dolgozó lengyel szakemberek létszámának növelésére is. a kormány utasította a megfelelő minisztériumok és hivatalok vezetőit: dolgozzanak ki konkrét terveket a berlini tárgyalásokból adódó lehetőségek kihasználására.

foglalkozott a minisztertanács lengyelország belbiztonságával és közrendjével. megállapította, hogy a szükségállapotból eredő korlátozó intézkedések további enyhítése a belső helyzet alakulásától függ majd.

a kormány törvénytervezetet fogadott el az alkoholizmus elleni küzdelemről, valamint a veszélyeztetett körülmények között élő fiatalokorak védelméről, a munkakerülő fiatalokkal kapcsolatos eljárásokról. a tervezeteket hamarosan eljuttatják a szejmhez.

elfogadta a kormány a lakástörvény módosításáról szóló tervezetet, amelynek leglényegesebb pontja az, hogy egy családnak csak egy lakásra lehet joga.

a minisztertanács úgy döntött, hogy a kormány mellett gazdasági konzultatív tanácsot hoz létre, amely szakértői és véleményező szervként működik majd a minisztertanács, a kormány elnöksége és a miniszterelnök mellett.

kn/so ht bs

21.10 010482 1912

de

--

sk0070 4 800 mtik2013

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0028-ig
budapest, 1982. április 1. /mti/

sk0001 usa - salvador /1. rész/
sk0002 usa - salvador /2. rész/
sk0003 rövid hírek:

szöul: weinberger
new york: pertini
athén: robbantás athénban
vandenber: rakétahiba
peking: po ji-po

sk0004 rkp - kb-ülés
sk0005 reagan - sajtóértekezlet /1. rész/
sk0006 reagan - sajtóértekezlet /2. rész/
sk0007 mies - bilak
sk0008 kodály-est tokióban
sk0009 salvadori összefoglaló /1. rész/
sk0010 salvadori összefoglaló /2. rész/
sk0011 fűtés napenergiával
sk0012 mexikói tüzhányó - károk
sk0013 lengyel ellátás - husvét
sk0014 rövid hírek:

lisszabon: kraigher
karachi: pakisztáni letartóztatások
manila: weinberger
phnom penh: kubai küldöttség
havanna: kubai kisz

sk0015 salt - taszsz-kommentár
sk0016 salt - taszsz-kommentár /2. rész/
sk0017 panama-csatorna
sk0018 usa - izrael
sk0019 kreml - fegyvertár
sk0020 carrington izraelben
sk0021 francia börtömelők tüntetése
sk0022 nicaragua - bt
sk0023 szovjet-japán
sk0024 parlamenti küldöttség - firenze
sk0025 javítás mtik1007 sz. hírünkre
sk0026 indiai külügyminiszter
sk0027 lengyel ellenforradalmárok /1. rész/
sk0028 nyilatkozat a kpn-ről /2. rész/
so/bs

21.44

010482 1670

de

--

sk0071 4 800 mtik2014

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0029-sk0061-ig
budapest, 1982. április 1. /mti/

sk0029 el greco

sk0030 egk - április elsejei kacsá

sk0031 szovjetunió-nszk

sk0032 rövid hírek:

athén: robbantás athénban
londonderry: észak-ír
bangkok: kábítószer - bangkoki ítélet

sk0033 irán - szovjetunió

sk0034 slomo goren

sk0035 puccsisták pere

sk0036 brit-izraeli konfliktus

sk0037 április 4. - szovjetunió

sk0038 reagan - szovjet tévé

sk0039 szocialista internacionálé

sk0040 észak-írország - önkormányzat

sk0041 rövid hírek:

bonn: carstens - falldin
vaticánváros: brit-vatikáni kapcsolatok
prága: magyar kiállítás prágában

sk0042 záróközlemény - prágai tanácskozás /1. rész/

sk0043 záróközlemény - prágai tanácskozás /2. rész/

sk0044 reagan - brit vélemény

sk0045 le duan - kitüntetések

sk0046 száj- és körömfájás

sk0047 reagan - visszhang /1. rész/

sk0048 reagan - visszhang /2. rész/

sk0049 egyiptomi - szomáli csucs

sk0050 namibia

sk0051 leszerelési konferencia /1. rész/

sk0052 leszerelési konferencia /2. rész/

sk0053 jaruzelski - csehszlovákia

sk0054 áprilisi tréfák

sk0055 szovjetunió - banglades

sk0056 marchais - brezsnyev

sk0057 kozmosz- 1346

sk0058 irán - irak

sk0059 weinberger maniliában

sk0060 izrael - megszállt területek /1. rész/

sk0061 izrael - megszállt területek /2. rész/

so/bs

21.45

010482 1698

--

sk0072 4 800 mtik2015

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0062-sk0072-ig
budapest, 1982. április 1. /mti/

sk0062 rövid hírek:

róma: olasz szenátus - spanyol nato-tag
washington: reagan - orvosi vizsgálat
róma: börtönlázadás
athén: kiprianu

sk0063 haderőcsökkentés /1. rész/

sk0064 haderőcsökkentés /2. rész/

sk0065 schmidt - burns

sk0066 reagan sajtótájékoztató - taszsz /1. rész/

sk0067 reagan sajtótájékoztató - taszsz /2. rész/

sk0068 salvador - végeredmény

sk0069 lengyel minisztertanács

sk0070 tartalomjegyzék /1. rész/

sk0071 tartalomjegyzék /2. rész/

sk0072 tartalomjegyzék /3. rész/

so/bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: németh gyula
baracs dénes
barabás miklós

- v é g e -

21.45

010482 1131

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1982. április 2. kül. p é n t e k
-----

sk0001 4 230 mtik1003

a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----
heti várható

budapest, 1982. április 2./mti/

április 5. /hétfő/:

- az el nem kötelezett országok külügyminisztereinek tanácskozása kuvaiban /8-ig/
- konsztantin karamanlisz görög köztársasági elnök olaszországba látogat /7-ig/
- kenan evren tábornok, török köztársasági elnök romániába látogat /8-ig/
- az ndk-beli német liberális demokrata párt xiii. kongresszusa
- a brit szakszervezeti szövetség /tuc/ ágazati szakszervezetei konferenciát tartanak

április 6. /kedd/:

- nincs előrejelzés

április 7. /szerda/:

- egészségügyi világnap

április 8. /csütörtök/:

- a bolgár szakszervezetek ix. kongresszusa szófiában

április 9. /péntek/:

- rauf denktas találkozója genfben javier pérez de cuellar ensz-főtitkárrel

április 10. /szombat/:

fi 8. 46
SP